

T.C. SANAYİ VE
TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

YEREL
KALKINMA
HAMLESİ

T.C
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
DOĞU ANADOLU PROJESİ
BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI

2024 Yılı
Faaliyet Raporu

ŞUBAT 2025

2024 Yılı

**Doğu Anadolu Projesi Bölge
Kalkınma İdaresi Başkanlığı
Faaliyet Raporu**

"Millet tarafından, millet adına, devleti idareye yetikili kılınanlar için, gerektiği zaman, millete hesap vermek mecburiyeti, laubalilik ve keyfi hareketle uzlaşamaz."

H. Öztürk

BAKAN SUNUŞU

Kalkınma anlayışımızın temelini, ülkemizin kalkınmasına yönelik tüm politikaların insan odaklı ve birbirleriyle uyumlu olarak ele alınması oluşturmaktadır. Bu anlayışla Bakanlığımız, ülkemizin ekonomik ve sosyal potansiyelinin mevcut ve gelecek nesillerin yaşam kalitesini sürekli iyileştirmek üzere kullanılmasına önem vermekte, sürdürülebilir kalkınma sürecinde ekonomik refahın yükseltilmesini bütüncül ve dengeli bir şekilde ele almaktadır.

Bölgesel gelişmeye ilişkin olarak, bir yandan her bir bölgenin kalkınma fırsatlarını ortaya çıkarıp değerlendirerek rekabet gücünün geliştirilmesi, diğer yandan da bölgelerarası gelişmişlik farklarının azaltılması yoluyla bölgelerde yaşam kalitesinin iyileştirilmesi konusunda uyguladığımız planlar, programlar, projeler ve faaliyetlere hızla devam etmekteyiz.

Bu doğrultuda Bölge Kalkınma İdareleri, ulusal düzeydeki kalkınma odaklı makro politikaların hayata geçirilmesi noktasında, yerel dinamiklerin azami düzeyde katkısı için önemli bir rol oynamaktadır.

İnsanı merkeze alan bir kalkınma projesi olan Doğu Anadolu Projesi (DAP) ile Bölge halkının yaşam kalitesinin yükseltilmesi, diğer bölgelerle arasındaki gelişmişlik farkının azaltılması ve ulusal düzeyde ekonomik gelişme ve sosyal istikrar hedeflerine katkıda bulunulması hedeflenmektedir.

DAP Bölge Kalkınma İdaresinin yürütmüş olduğu proje ve faaliyetlere ilişkin şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkelerinin gereği temel bir çıktı olan ve ilgili yönetmelik kapsamında hazırlanan DAP Bölge Kalkınma İdaresi 2024 Yılı Faaliyet Raporu'nun Bölge'ye hayırlı olmasını dilerim.

Mehmet Fatih KACIR
Sanayi ve Teknoloji Bakanı

ÜT YÖNETİCİ SUNUŞU

DAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, değişimi ve sürekli gelişimi önemini göz önünde bulundurmak suretiyle; planlama, programlama, projelendirme, izleme, değerlendirme ve koordinasyon hizmetlerinin yerine getirilmesi suretiyle Bölgenin kalkınmasını hızlandırmak üzere 2011 yılından bu yana hizmet vermektedir.

Başkanlığımız, 2024 yılı içerisinde başta tarım ve hayvancılık sektörleri olmak üzere kırsal kalkınma, eğitim ve kültür sektörlerinde katma değer ve verimliliğin artırılarak gelir seviyesi yüksek ve daha yaşanabilir bir bölge hedefine ulaşma noktasında çalışmalarına devam etmiştir.

Başkanlığımız, bu görevlerin yerine getirilmesi sırasında kanunlarla kendisine verilen görevleri, tahsis edilen kamu kaynaklarını etkin ve verimli kullanarak gerçekleştirmeye ve hesap verilebilirlik, şeffaflık ilkeleri çerçevesinde hareket etmektedir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 41 inci maddesi ile kamu idarelerine, faaliyet raporu hazırlama yükümlülüğü getirilmiştir. Periyodik olarak hazırlanan ve mevcut durum hakkında bilgi veren faaliyet raporları; gerçekleşmeyen ya da yürütülmesinde aksaklık meydana gelen faaliyetlerin tespit edilmesine ve tedbir alınmasına imkân tanımaktadır.

Başkanlığımız, "2024 Yılı Faaliyet Raporu" nu kamuoyuna arz eder, raporun hazırlanmasında ve faaliyetlerin gerçekleşmesinde emeği geçen çalışma arkadaşlarıma teşekkür ederim.

Prof. Dr. Osman DEMİRDÖĞEN
DAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanı

İÇİNDEKİLER

I. GENEL BİLGİLER.....	1
A. Misyon Ve Vizyon	1
B. Yetki, Görev Ve Sorumluluklar	1
C. İdareye İlişkin Bilgiler.....	2
1. Fiziksel Yapı.....	3
2. Teşkilat Yapısı.....	4
3. Teknoloji Ve Bilişim Altyapısı	5
4. İnsan Kaynakları.....	6
5. Sunulan Hizmetler.....	8
6. Yönetim Ve İç Kontrol Sistemi.....	12
II. AMAÇ VE HEDEFLER.....	12
A. Temel Politikalar Ve Öncelikler	12
B. Stratejik Planında Yer Alan Amaç Ve Hedefler	19
III. FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER	21
A. Mali Bilgiler.....	21
1. Bütçe Uygulama Sonuçları	21
2. Temel Mali Tablolara İlişkin Açıklamalar.....	24
3. Mali Denetim Sonuçları	24
B. Performans Bilgileri	24
1. Program, Alt Program Ve Faaliyet Bilgileri	24
1.1 Bölgesel Kalkınma Programı.....	24
1.2 Yönetim ve Destek Programı.....	33
2. Performans Sonuçlarının Değerlendirilmesi	36
3. Stratejik Plan Değerlendirme Tabloları	39
4. Performans Bilgi Sisteminin Değerlendirilmesi.....	56
IV. KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	57
A. Üstünlükler	57
B. Zayıflıklar	58
C. Değerlendirme.....	58
V. ÖNERİ VE TEDBİRLER.....	59
EK-1 ÜST YÖNETİCİNİN İÇ KONTROL GÜVENCE BEYANI	60
EK-2 MALİ HİZMETLER BİRİM YÖNETİCİSİNİN BEYANI	61

TABLolar

Tablo 1: Başkanlığın 2014-2024 Dönemi Personel Sayısı	6
Tablo 2: Personel Sayısı	6
Tablo 3: Personelin Hizmet Sınıfına Göre Dağılımı	7
Tablo 4. On İkinci Kalkınma Planında Başkanlığa Verilen Görevler	14
Tablo 5. 2025 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programa Kapsamında Başkanlığın Yürüteceği Faaliyetler ve Projeler	18
Tablo 6: Stratejik Planda Yer Alan Amaç ve Hedefler	19
Tablo 7: Faaliyet Düzeyinde 2024 Yılı Ödenek ve Harcama Verileri	21
Tablo 8: Ekonomik Sınıflandırma Düzeyinde 2024 Yılı Ödenek ve Harcama Verileri	22
Tablo 9: Birim Düzeyinde 2024 Yılı Ödenek ve Harcama Verileri.....	23
Tablo 10: Ekonomik Sınıflandırma Düzeyinde 2024 Yılı Gelir Gerçekleşme Verileri	23
Tablo 11: Küçük Ölçekli Tarımsal Sulama Projesi.....	25
Tablo 12: Hayvancılık Altyapısının Geliştirilmesi Projesi.....	28
Tablo 13: Bitkisel Üretimin Altyapısının Geliştirilmesi Projesi.....	29
Tablo 14: DAP Bölgesinde Okuma Kültürünün Geliştirilmesi Projesi.....	32
Tablo 15: DAP İdaresi Muhtelif Kültür Projesi	32
Tablo 16: Performans Göstergesi Gerçekleşmeleri İzleme Formu (3 Aylık)	36
Tablo 17: Performans Göstergesi Sonuçları Formu	37
Tablo 18: İzleme ve Değerlendirme Koordinatörlüğü 2024-2028 Stratejik Planı 2024 Yılı Değerlendirme Tablosu	40
Tablo 19: Yönetim Hizmetleri Koordinatörlüğü 2024-2028 Stratejik Planı 2024 Yılı Değerlendirme Tablosu	41
Tablo 20: Tarım ve Kırsal Kalkınma Koordinatörlüğü 2024-2028 Stratejik Planı 2024 Yılı Değerlendirme Tablosu	43
Tablo 21: Beşeri, Sosyal ve Kurumsal Gelişme Koordinatörlüğü 2024-2028 Stratejik Planı 2024 Yılı Değerlendirme Tablosu	47
Tablo 22: Performans Bilgi Sisteminin Değerlendirilmesi Dönem Tablosu	57
Tablo 23: Performans Bilgi Sisteminin Değerlendirilmesi Gerçekleşme Durum Tablosu	57

GRAFİKLER

Grafik 1: Personelin Öğrenim Durumuna Göre Dağılımı	7
Grafik 2: Personelin Cinsiyete Göre Dağılımı	8
Grafik 3: Kadrolu Personelin Hizmet Süresine Göre Dağılımı	8

RESİMLER

Resim 1: DAP Bölge Kalkınma İdaresi Hizmet Binası.....	4
--	---

KISALTMALAR

AR-GE	: Araştırma – Geliştirme
BKİ	: Bölge Kalkınma İdaresi
BVAS	: Birleşik veri aktarım Sistemi
CBS	: Coğrafi Bilgi Sistemi
DAP	: Doğu Anadolu Projesi
EBYS	: Elektronik Belge Yönetim Sistemi
E-BÜTÇE	: Bütçe Yönetim Enformasyon Sistemi
ELİS	: Elektronik Proje İzleme Sistemi
EYP	: E-Yazışma Paketi
KA-YA	: Kamu Yatırımları Bilgi Sistemi
KEP	: Kayıtlı Elektronik Posta
KPHYS	: Kamu Personel Harcamaları Yönetim Sistemi
KHK	: Kanun Hükmünde Kararname
KÖTSP	: Küçük Ölçekli Tarımsal Sulama Projeleri
ÖDÖP	: Öncelikli Dönüşüm Programları
STK	: Sivil Toplum Kuruluşu
TBMM	: Türkiye Büyük Millet Meclisi
THKBS	: Tek Hazine Kurumları Hesabı Bilgi Sistemi
TKYS	: Taşınır Kayıt Ve Yönetim Sistemi
YBS	: Yönetim Bilgi Sistemi

I. GENEL BİLGİLER

A. Misyon Ve Vizyon

Misyon

Merkezi ve yerel düzeyde koordinasyon rolünü üstlenen, haiz olduğu teknik ve mali yetkinliği kullanarak daha etkin ve etkili yatırımların hayata geçirilmesini sağlayan lider bir kuruluş olmak.

Vizyon

DAP Bölgesini; yaşamın her alanında verimliliği ve kaliteyi yakalamış, değerlerini koruyan ve tercih edilen bir bölge konumuna getirmek.

B. Yetki, Görev Ve Sorumluluklar

Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının kuruluş düzenlemesi olan 642 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin (KHK) 2. maddesinde belirtilen yetki, görev ve sorumlulukları aşağıdaki gibidir:

- a) Bölgenin kalkınmasının hızlandırılması amacıyla ilgili kurum ve kuruluşların proje ve faaliyetlerinin uyum ve bütünlük içinde yürütülmesini sağlayacak eylem planı hazırlamak, bunların uygulanmasını koordine etmek, izlemek ve değerlendirmek,
- b) Eylem Planı kapsamındaki kamu yatırımlarının etkili ve verimli bir şekilde yürütülmesi için kurumlar arası koordinasyonu sağlamak,
- c) Eylem Planının gerektirdiği yatırımlara ilişkin teklifleri ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliği içinde hazırlamak, önceliklendirmek ve ilgili kurum ve kuruluşlar ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına göndermek,
- d) Bölgedeki kurum ve kuruluşlar tarafından yürütülen yatırım projelerini izlemek ve değerlendirmek,
- e) İlgili kamu kurum ve kuruluşlarınca talep edilmesi hâlinde, yatırım projelerinin geliştirilmesine yardımcı olmak, bu sürece gerektiğinde Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının belirleyeceği usul ve esaslara göre malî ve teknik destek sağlamak,
- f) Bölge planlarının tamamlayıcılığını ve bütünlüğünü gözeterek, kalkınma ajanslarının ortak ve daha etkili çalışmalarına yardımcı olmak ve bu konularda görüş ve öneriler geliştirmek,

- g) Bölgenin gelişme potansiyeline, sorunlarına ve imkânlarına dair araştırma, etüt, proje ve incelemeler yapmak veya yaptırmak,
- h) Kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları (STK) için başta kurumsal kapasite ve beşerî kaynak konuları olmak üzere, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının belirleyeceği usul ve esaslara göre mevcut proje ve programlarla mükerrerlik oluşturmayacak yenilikçi destek programları tasarlamak ve uygulamak,
- i) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından verilecek diğer görevleri yapmak.

C. İdareye İlişkin Bilgiler

DAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 6 Nisan 2011 tarihli ve 6223 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak 3 Haziran 2011 tarihinde; Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi ile Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlıklarının Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki 642 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile kurulmuştur. Bu kararname 8 Haziran 2011 tarihli ve 27958 sayılı Resmi Gazete de yayımlanmıştır.

17 Ağustos 2011 tarihli ve 28028 sayılı Resmi Gazete 'de yayımlanan 649 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 642 sayılı KHK'nın adı "Doğu Anadolu Projesi, Doğu Karadeniz Projesi ve Konya Ovası Projesi Bölge İdaresi Başkanlıklarının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname" olarak değiştirilmiştir. Ayrıca aynı KHK ile 642 sayılı KHK'nın 1, 2, 3, 4, 5 ve 8' inci maddeleri ile (I) sayılı cetveli de değiştirilmiştir.

DAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı'nın görev süresi 8 Haziran 2016 tarihli ve 29736 sayılı Resmi Gazete 'de yayımlanan 6 Haziran 2016 tarihli ve 2016/8870 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 31/12/2019 tarihine kadar üç buçuk yıl uzatılmıştır.

Ardından Başkanlığın görev süresi 17 Ekim 2019 tarihli ve 1664 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 31/12/2020 tarihine kadar uzatılmış olup sürenin dolmasına müteakip 02/12/2020 tarihli ve 31322 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan 3245 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 08/06/2021 tarihine kadar uzatılmıştır. Son yayımlanan 4 Haziran 2021 tarihli ve 4072 sayılı Cumhurbaşkanlığı kararı ile 642 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 1. Maddesi gereğince başkanlığımızın görev süresi 08/06/2026 tarihine kadar tekrardan uzatılmıştır.

İdare, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanununun eki II sayılı cetvelinde yer alan, tüzel kişiliği haiz, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı' na bağlı olarak faaliyet gösteren "Özel Bütçeli Kurum" statüsündedir. Merkezi Erzurum ili olan İdare'nin görev alanı Ağrı, Ardahan, Bingöl, Bitlis, Elazığ, Erzincan, Erzurum, Hakkâri, Iğdır, Kars, Malatya, Muş, Tunceli, Van

illerini kapsamakta iken Bakanlar Kurulu'nun 8 Haziran 2016 tarihli 29736 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan kararıyla bu illere Sivas da eklenerek il sayısı 15'e yükseltilmiştir.

Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı hinterlandındaki illere (Ağrı, Ardahan, Bingöl, Bitlis, Elazığ, Erzincan, Erzurum, Hakkâri, Iğdır, Kars, Malatya, Muş, Sivas, Tunceli, Van) ait yatırımların gerektirdiği araştırma, planlama, programlama, projelendirme, izleme, değerlendirme ve koordinasyon hizmetlerinin yerine getirilmesi suretiyle bölge kalkınmasını hızlandırmak üzere kurulmuştur.

1. Fiziksel Yapı

Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı Hizmet Binası yapımına 2014 yılında başlanmış olup 2016 yılı Eylül ayından itibaren hizmet vermektedir.

Yakutiye İlçesi, Üniversite Mah. 223 Ada – 159 Numaralı parselde yer alan 10.053 m²'lik arsa Başbakanlık Oluru ile İdaremize tahsis edilmiştir. Bu kapsamda; Bina taban alanı 2.611 m², kullanım alanı 13.021 m² dir. 50 Araç kapasiteli açık otopark, 25 Araç kapasiteli (1.380m²) kapalı otopark bulunmaktadır. Hizmet Binası 7.200 m² açık alan, 2.611 m² bina oturma alanı olmak üzere (Bodrum+Zemin+5 Kat) toplam 11.700m² kapalı alandan oluşmaktadır.

Toplamda 62 oda, katlarda birer adet olmak üzere toplamda 3 adet toplantı salonu (1 adet TÜİK-TSE 20 kişi kapasiteli, 1 adet DAP 20 kişi kapasiteli, 1 adet Başkanlık katı 15 kişi kapasiteli), 300 kişi kapasiteli konferans salonu, 108 kişi kapasiteli yemekhane, 3 adet eğitim salonu (30 kişi) ile hizmet vermektedir.

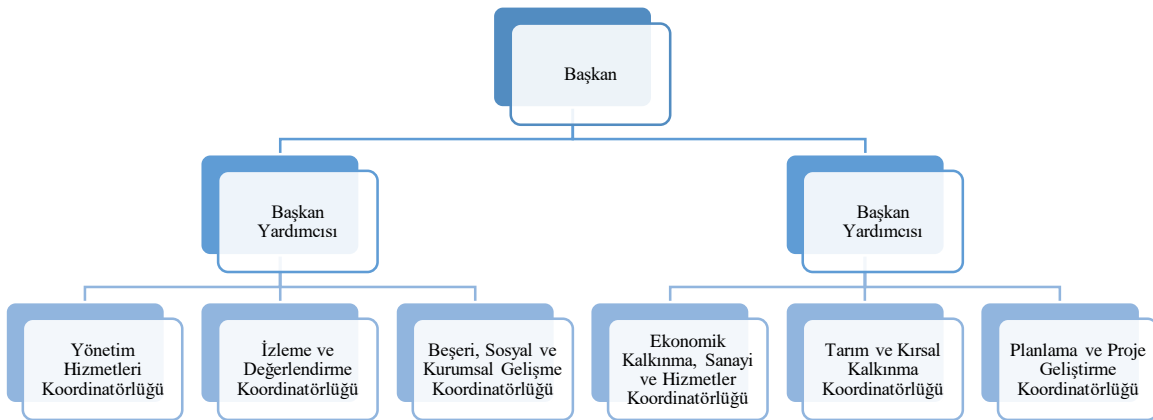
Resim 1: DAP Bölge Kalkınma İdaresi Hizmet Binası

2. Teşkilat Yapısı

Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı kuruluş ve görevlerini düzenleyen 642 sayılı Kanun Hükmünde Kararname uyarınca teşkilatın bir Başkan, iki Başkan Yardımcısı ile yeteri kadar personelden oluşacağı belirtilmiştir.

DAP Bölge Kalkınma İdaresi' nin organizasyon şeması aşağıdaki gibidir:

3. Teknoloji Ve Bilişim Altyapısı

Başkanlık hizmet binasında kullanılan iletişim ağı altyapısı olarak bilgisayarlar ile sunucular arasında 70 Mbps hızında yüksek kapasiteli internet erişim hizmeti: Metro Ethernet İnternet alt yapısı mevcuttur. Kablolamada; Fiber Optik, UTP, Cat5 ve Cat6 Kablolar kullanılmıştır.

Başkanlık resmi internet sitesi (www.dap.gov.tr) Veri tabanında MSSQL Server Programlama Dilinde ASP.NET kullanılarak geliştirilmiştir. İnternet sitesinde, bölgenin kalkınmasına yönelik gerçekleştirilen projeler, yatırımlar ve faaliyetler hakkında kapsamlı bilgiler kullanıcılarla paylaşılmaktadır. Sitenin içeriği, DAP İdaresi'nin bölgeye sağladığı katkıları daha geniş kitlelere tanıtmak için sürekli olarak güncellenmektedir.

Başkanlık 2013 yılı itibariyle kurum içi ve kurumlar arası iş maliyetini düşürmek, verimliliği artırmak, arşivleme işini kolaylaştırmak ve arşivi daha hızlı ulaşılabilir kılmak, daha güvenli bir ortamda kayıt altında tutmak gibi amaçlarla Elektronik Belge Yönetimi Sistemi (EBYS) kullanmaktadır. Sistem 10/06/2020 tarihli ve 31151 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan “Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik”e istinaden hazırlanan e-Yazışma Teknik Rehberine uygun hale getirilmiştir. Elektronik Mühür ve Kurumsal Şifreleme sertifikası temini ile E-Yazışma Paketi (EYP) 2.0 Sürümü Entegrasyon ve Geçiş süreci tamamlanmıştır.

2017 yılından itibaren dap@hs01.kep.tr adresi ile Kayıtlı Elektronik Posta (KEP) teknolojisine geçiş yapılmıştır. İşlemlerin elektronik ortamda yapılmasıyla; zaman kazancı, kağıt ve arşiv kazancı, maliyetin azalması, resmi işlemlerin hızlı yapılabilmesi, verimli yürütülmesi, çevrenin korunması gibi faydalar sağlanmıştır.

Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresinin kuruluşundan itibaren destek sağlanan projelere ait bilgiler ve bu desteklere ait sayısal projeler Coğrafi Bilgi Sistemleri (CBS) altyapısında sayısallaştırılarak veri tabanına aktarılmıştır. Kurulan ilişkisel veri tabanı üzerinde yapılan düzenlemeler, ArcGIS Online üzerinde kurulan web uygulamasına servis edilerek “DAP Destek Bilgi Sistemi” isimli, projelerin konumlarının ve tüm sözel bilgilerin farklı altlık haritalar üzerinde görülebildiği ve filtre edilebildiği bir arayüz oluşturulmuştur. Ayrıca bu ara yüzle istatistiki bilgiler de projelerle birlikte görülebilmektedir.

Bakanlığımız ve tüm Bölge Kalkınma İdarelerimizle koordineli olarak geliştirilen Elektronik Proje İzleme Sistemi (ELİS), Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlıkları tarafından desteklenen projelerin başvuru, değerlendirme, izleme ve raporlama süreçlerini elektronik ortamda

yönetmek üzere geliştirilmiştir. Sistem, Proje Çağrı ve İzleme & Raporlama olmak üzere iki ana modülden oluşur. Kullanıcıların proje detaylarını girmesi, değerlendirme süreçlerini yürütmesi ve sonuçları raporlaması için kapsamlı bir altyapı sağlar. ELİS, süreçlerin şeffaflığını artırmayı ve etkin bir proje yönetimi sunmayı hedeflemektedir.

2023 yılı itibarıyla bağlı olduğumuz Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile ortak yürütülen Bilgi İşlem Altyapı ve Süreçlerinin Merkezileştirilmesi projesi kapsamında, Bölge Kalkınma İdarelerimizin ve Kalkınma Ajanslarımızın bilgi işlem altyapısı, donanım, lisans ve diğer Bilgi Teknolojileri bileşenlerine ilişkin ihtiyaçları ile yönetimsel, güvenlik ve son kullanıcı teknik destek süreçlerinin merkezileştirilmesi için çalışmalar devam etmektedir. Projenin kapsamı, Kalkınma Ajanslarının ve Bölge Kalkınma İdarelerinin mevcut durumda kullandığı merkezi güvenlik uygulamaları ve yedekleme hizmetlerini içermektedir. Bu uygulamalar arasında güvenlik duvarı, mail sunucu, dosya sunucu, elektronik belge yönetim sistemi, DC sunucusu ve antivirüs sunucusu yer almaktadır.

4. İnsan Kaynakları

Fiili Kadro Durumu

Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı' na kuruluş ve görevlerini düzenleyen 642 sayılı Kanun Hükmünde Kararname uyarınca 70 adet kadro tahsis edilmiş olup, teşkilatta bütün statüler itibarıyla toplam istihdam edilecek personel sayısının 100' ü aşamayacağı belirtilmiştir. 2024 yıl sonu itibarıyla 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na tabi 34 kadrolu personelin yanı sıra 7 sözleşmeli personel ve 17 sürekli işçi olmak üzere toplam 58 personel ile İdare faaliyetlerine devam etmektedir.

Tablo 1: Başkanlığın 2014-2024 Dönemi Personel Sayısı

Yıllar	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Personel Sayısı*	44	52	56	57	59	58	58	60	53	53	58

*Personel sayılarına kadrolu, sözleşmeli, sürekli işçi ve geçici personel dâhildir.

Tablo 2: Personel Sayısı

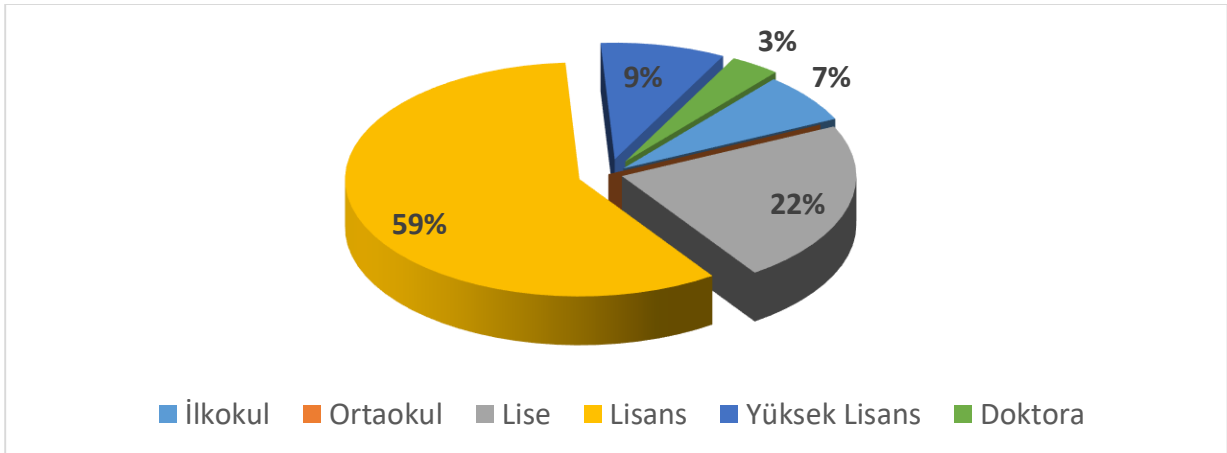
Birimler	Kadrolu Personel Sayısı	Sözleşmeli Personel Sayısı	Geçici Görevli Personel Sayısı	Sürekli İşçi Personel Sayısı	Toplam
Başkanlık (Başkan + Başkan Yardımcısı)	3	-	-	-	3

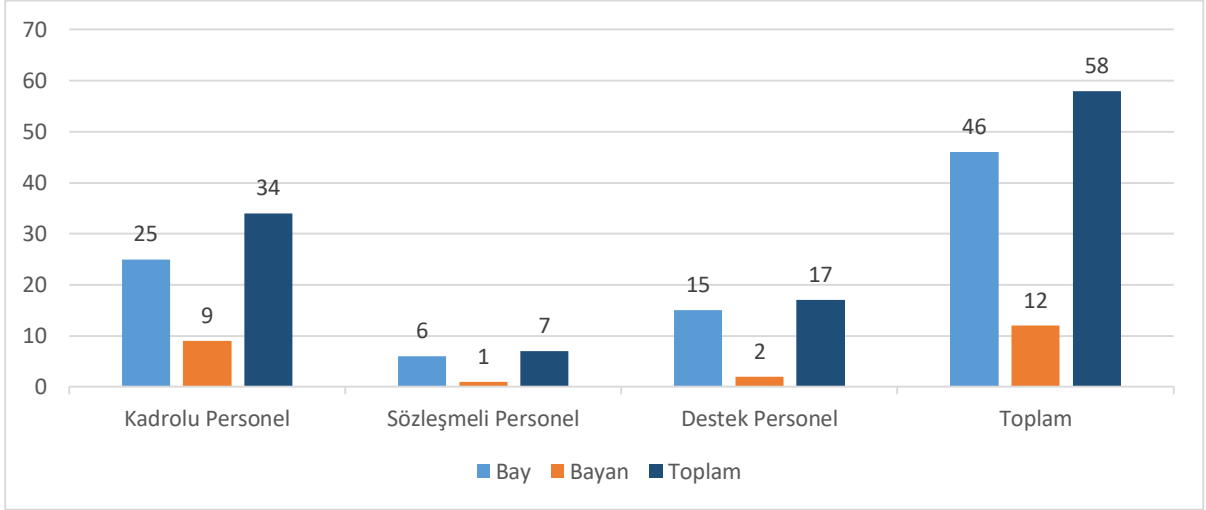
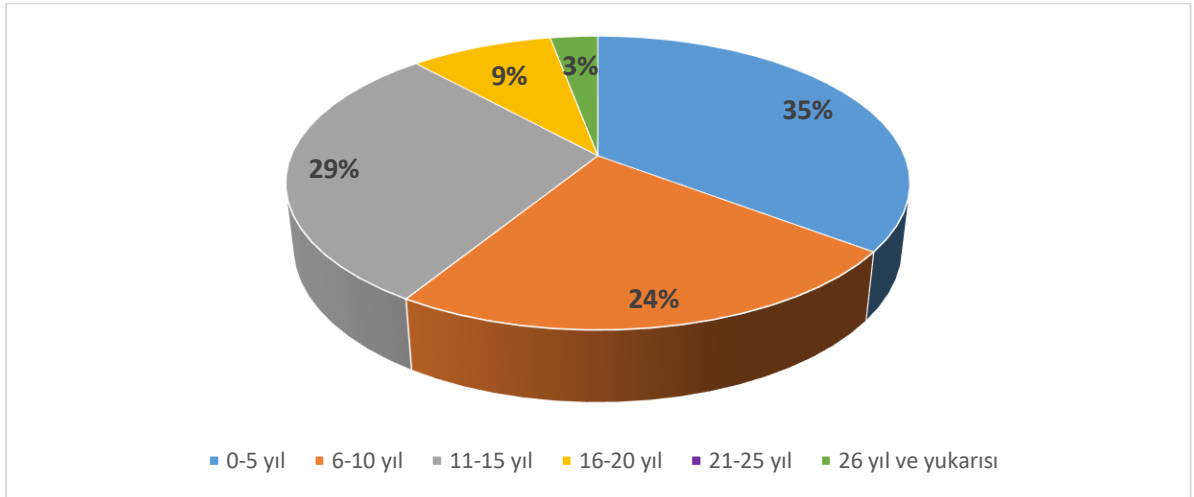
Birimler	Kadrolu Personel Sayısı	Sözleşmeli Personel Sayısı	Geçici Görevli Personel Sayısı	Sürekli İşçi Personel Sayısı	Toplam
Yönetim Hizmetleri Koordinatörlüğü	15	4	-	16	35
Beşeri, Sosyal ve Kurumsal Gelişme Koordinatörlüğü	4	-	-	-	4
Ekonomik Kalkınma Sanayi ve Hizmetler Koordinatörlüğü	-	-	-	-	-
İzleme ve Değerlendirme Koordinatörlüğü	6	2	-	-	8
Tarım ve Kırsal Kalkınma Koordinatörlüğü	6	1	-	1	8
TOPLAM	34	7	-	17	58

Tablo 3: Personelin Hizmet Sınıfına Göre Dağılımı

Hizmet Sınıfı		Sayı
Memur	Genel İdare Hizmetleri	12
	Teknik Hizmetler	18
	Sağlık Hizmetleri	2
	Yardımcı Hizmetler	2
	Toplam	34
Kadrolu Personel		34
Sözleşmeli Personel		7
Sürekli İşçi Personel		17
Geçici Personel		-
Genel Toplam		58

Grafik 1: Personelin Öğrenim Durumuna Göre Dağılımı

Grafik 2: Personelin Cinsiyete Göre Dağılımı**Grafik 3: Kadrolu Personelin Hizmet Süresine Göre Dağılımı**

5. Sunulan Hizmetler

İdarenin temel faaliyetleri aşağıda görevleri verilen koordinatörlükler tarafından yürütülmektedir.

Beşerî, Sosyal ve Kurumsal Gelişme Koordinatörlüğü:

- Eğitim ve kültür altyapısını iyileştirerek bu hizmet sunularından tüm bölgenin yararlanma kapasitesinin artırılmasını sağlayacak programların belirlenmesini sağlamak,
- Bölgenin beşerî ve sosyal kaynak yetersizliklerini tespit ederek müdahale edilmesi gereken alanlara yönelik çalışmaların yürütülmesini sağlamak,
- Bölge illerinde gerek ekonomik gerekse sosyal nedenlerle kısıtlı olan kültürel, sanatsal, bilimsel ve sportif etkinliklere özel gereksinime ihtiyaç duyan bireylerin erişiminin artırılmasına yönelik çalışmaların yürütülmesini sağlamak,
- Özel gereksinimli bireylerin bölgesel kalkınmayla bütünleşmesine yönelik projeler geliştirmek ve hedef gruplara aktarılmasını sağlamak,
- Adil ve dengeli bölgesel kalkınmaya yönelik sosyal içerikli planlama ve projelendirme çalışmalarının yürütülmesini sağlamak,
- DAP Bölge Kalkınma Programı (2024-2028) ve DAP Stratejik Planında (2024-2028) yer alan stratejik amaçlar kapsamında proje ve faaliyetlerin gerçekleştirilmesini sağlamak,
- Hem kültürel miras varlıklarının hem de kültürel miras alanlarının turizme kazandırılmasını ve sürdürülebilirliklerine yönelik çalışmaların yürütülmesini sağlamak,
- Bölgenin kendine has tarihi, doğal ve kültürel yapısını ön plana çıkarmaya ve bu değerlerin turizm sektörüne kazandırılması amacıyla turizm altyapısının iyileştirilmesine yönelik çalışmaların yürütülmesini sağlamak,
- Geleneksel el sanatları ürünlerinin markalaşmasını ve pazarlanmasını destekleyen faaliyetlerin yürütülmesini sağlamak,
- İnsan kaynaklarının geliştirilmesi ve yerel kapasitenin güçlendirilmesi amacıyla sosyal ve insani gelişmeye katkıda bulunulmasını sağlamak,
- Bölgenin kültürel, sosyal, bilimsel ve sanatsal altyapısının geliştirilmesine yönelik çalışmaların yürütülmesini sağlamak,
- Kadınların sosyal hayata ve iş hayatına katılımının artırılmasına yönelik çalışmaların yürütülmesini sağlamak,
- Bölgedeki örgün ve yaygın eğitim kurumları, rehberlik ve araştırma merkezleriyle birlikte projeler geliştirilmesini ve bu projelerin ve faaliyetlerin desteklenmesini sağlamak,

Ekonomik Kalkınma, Sanayi ve Hizmetler Koordinatörlüğü:

- İdarenin bölge kalkınmasına yönelik sanayi ve hizmetler sektörleriyle ilgili etüt, proje ve plan-program çalışmaları yürütmek,
- Bölgede üniversite-sanayi iş birliği programları geliştirmek,
- Bölgede özel sektör yatırımlarının gelişmesine yönelik araştırma yapmak ve yatırım ortamını periyodik olarak analiz etmek,
- DAP Stratejik Planında (2024-2028) yer alan stratejik amaçlar kapsamında proje ve faaliyetlerin gerçekleştirilmesini sağlamak,

- AR-GE, inovasyon ve kümelenme faaliyetlerinin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılmasına yönelik çalışmalar yapmak,
- Enerji verimliliğinin artırılması ve yenilenebilir enerji potansiyelinin değerlendirilmesine yönelik çalışmalar gerçekleştirmek, ,
- Bölgenin doğal kaynak, enerji ve hammadde potansiyelinin tespit edilmesi ile ilgili çalışmalar gerçekleştirmek,
- Sanayi altyapısı ve hizmetlerinin tespit edilmesi ile Bölgede katma değer artırıcı çalışmalar gerçekleştirmek,
- Turizm alt ve üstyapılarının iyileştirilmesi, alternatif turizm türlerinin belirlenmesi, desteklenmesi ve tanıtım organizasyonlarının düzenlenmesine yönelik çalışmalar gerçekleştirmek,

İzleme ve Değerlendirme Koordinatörlüğü:

- Bölgenin kalkınmasının hızlandırılması amacıyla Kalkınma Planları, Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejileri ve Bölge Planları gibi dokümanlarla uyumlu eylem planları (bölge kalkınma programı) hazırlamak,
- DAP Bölge Kalkınma Programında (Eylem Planında) yer alan projelere ilişkin izleme ve değerlendirme faaliyetini yerine getirmek ve projelere ilişkin ödeme işlemlerinin yapılmasını sağlamak,
- Bölgedeki kamu yatırımlarına ilişkin izleme ve değerlendirme faaliyetini yerine getirmek,
- Başkanlığın yıllık yatırım programına ilişkin teklif, revizyon, harcama ve usul esaslar gibi işler ile ilgili koordinasyonu sağlamak,
- Yılı programı tedbirlerinin teklif ve izleme süreçlerinde koordinasyonu sağlamak,
- Başkanlığa sunulacak projelerin Elektronik Proje İzleme Sistemi (ELİS) üzerinden alınmasına yönelik koordinasyonu yürütmek,
- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı başta olmak üzere diğer kamu kurum ve kuruluşları tarafından İdare faaliyetlerine ilişkin olarak talep edilen bilgi notu ve sunumları hazırlamak.
- DAP Eylem Planının hazırlık çalışmalarını koordine etmek,
- Ortak çalışma gerektiren alanlarda ilgili diğer koordinatörlüklerle iş birliği içerisinde çalışmalar yürütmek,
- Koordinatörlüğün görev alanına giren ve ihtiyaç duyulan konularda raporlama yapmak,
- Diğer koordinatörlükler tarafından hazırlanacak olan raporlara Koordinatörlük sorumluluk alanı kapsamında katkı sağlamak,
- Başkanlığın stratejik plan ve performans programının hazırlanmasına katkı sağlamak,
- Başkanlığın iç kontrol standartları uyum eylem planı çalışmalarına katkı sağlamak,

- Başkanlığın faaliyet raporlarının hazırlanmasına katkı sağlamak,
- Koordinatörlük görev alanı kapsamında soru önergelerine verilecek cevapları hazırlamak,
- Başkanlık tarafından verilen diğer görevleri yerine getirmek.

Tarım ve Kırsal Kalkınma Koordinatörlüğü:

- Bölge kalkınmasına yönelik bitkisel ve hayvansal üretim, kırsal kalkınma ve tarıma dayalı sanayi ile ilgili araştırma, etüt, proje, plan ve program çalışmalarını yürütmek,
- Tarım sektörüne yönelik sürdürülebilir kalkınma projeleri hazırlamak,
- Tarım ve kırsal kalkınma ile ilgili projelerde yeni metot ve teknolojilerin kullanılması, hedef kitleye benimsetilmesi, üreticilerin örgütlenmesi, eğitim-yayım hizmetlerinin sunulması, tarım-sanayi bütünleşmesinin teşvik edilmesi ve üretimin yaygınlaştırılması konularında çalışmalar yapmak,
- Kırsalda insan kaynaklarının geliştirilmesi ve kalkınmanın sağlanmasına yönelik proje ve faaliyetlerin gerçekleştirilmesi amacıyla ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliği içerisinde çalışmak,
- Bölgede organik tarım ve nitelikli gıda ürünleri gibi katma değeri yüksek ürünlerin geliştirilmesi, üretimi, markalaşması ve pazarlanmasına ilişkin çalışmalar yapmak,
- Tarımsal üretim ve tarıma dayalı sanayi alanlarında, üretim faktörlerinin ve üretim kaynaklarının daha etkin ve verimli bir biçimde kullanılmasına yönelik projeler uygulamak,
- DAP Eylem Planı ve DAP Stratejik Planında yer alan stratejik amaçlar kapsamında proje ve faaliyetler gerçekleştirilmesini sağlamak.
- Ortak çalışma gerektiren alanlarda ilgili diğer koordinatörlüklerle iş birliği içerisinde çalışmalar yürütmek,
- DAP Eylem Planının hazırlanması süreçlerinde gerekli çalışmalara destek vermek,
- Koordinatörlüğün görev alanına giren ve ihtiyaç duyulan konularda raporlama yapmak,
- Diğer koordinatörlükler tarafından hazırlanacak olan raporlara Koordinatörlük sorumluluk alanı kapsamında katkı sağlamak,
- Başkanlığın stratejik plan ve performans programının hazırlanmasına katkı sağlamak,
- Başkanlığın iç kontrol standartları uyum eylem planı çalışmalarına katkı sağlamak,
- Başkanlığın faaliyet raporlarının hazırlanmasına katkı sağlamak,
- Koordinatörlük görev alanı kapsamında soru önergelerine verilecek cevapları hazırlamak,
- Başkanlık tarafından verilen diğer görevleri yerine getirmek.

6. Yönetim Ve İç Kontrol Sistemi

Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı tarafından, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu uyarınca stratejik yönetim anlayışının benimsenmesi, süreç yönetiminin hayata geçirilmesi, performans esaslı bütçelerin Stratejik Planla ilişkilendirilmesi ve bu hedeflerin gerçekleştirilmesine yönelik olarak etkili bir iç kontrol sisteminin oluşturulması kapsamında 2015 yılında TÜSSİDE ile yapılan ortak çalışmalar sonucunda “İç Kontrol Eylem Planı”, İç Kontrol ve Kurumsal Risk Yönetim Modülü”, “Kontrol Ortamı Analiz Raporu” ve “İç Kontrol ve Kurumsal Risk Yönetimi Yönergesi” hazırlanmıştır. Ancak personel yetersizliği nedeniyle iç kontrol sistemi uygulanamamıştır.

2022 yılı itibariyle Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile yürütülen çalışma kapsamında Bakanlık tarafından görevlendirilen iç denetçi koordinasyonunda yeniden iş akış süreçleri oluşturulmuş ve hassas görevler tespit edilmiştir.

Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı hazırlık çalışmaları üst yönetici onayıyla başlatılmış olup üst yönetici onayında çalışmanın amacı ve kapsamı, oluşturulacak kurul ve gruplar ile bu kurul ve gruplarda görev alacak personelin bu çalışmadaki görev ve sorumlulukları, çalışmanın üst yönetici tarafından periyodik olarak izlenmesine ilişkin yöntem ve gerek duyulan diğer hususların açıklandığı yönerge ve ekleri çıkartılmıştır.

Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Hazırlama Grubu tarafından hazırlanan, İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu tarafından uygun bulunan 2023-2024 Dönemi Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı üst yönetici tarafından onaylanmış olup İdare web sitesinde yayımlanmıştır.

II. AMAÇ VE HEDEFLER

A. Temel Politikalar Ve Öncelikler

1. Temel Politika ve Öncelikler

Başkanlığın, bölge kalkınmasını hızlandırmak üzere Eylem Planları hazırlamak 642 sayılı KHK’da yer alan görevlerinden biri olarak yer almaktadır. Bu kapsamda, Başkanlığımız tarafından 2024-2028 yıllarını kapsayacak olan Eylem Planı çalışmaları devam etmekte olup en kısa süre içerisinde Cumhurbaşkanı onayı ile yürürlüğe girecektir. Başkanlığımızın görevini daha etkin bir şekilde icra etmek üzere, üst politika belgelerinde belirlenen amaç ve hedefler de göz önünde bulundurularak, üstlendiği sorumluluklar doğrultusunda hazırlanan 2024-2028

dönemi Stratejik Planı 08.01.2024 tarihli ve E-99361562-020-5385450 sayılı Bakanlık Oluru ile yürürlüğe girmiştir.

2024-2028 yıllarını kapsayan DAP Eylem Planı, bölgenin ekonomik potansiyeli ile birlikte yapısal darboğazlarını da göz önüne alarak sürdürülebilir, kapsayıcı ve ulusal refaha azami katkı verecek bir anlayışla Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi 2024-2028 ile uyumlu ve bölge için belirlenen kalkınma vizyonu doğrultusunda hazırlanmıştır. Buna göre DAP Eylem Planı'nın vizyonu: "İklim değişikliğine duyarlı, hayvancılığın ve gelişmiş sulama altyapısıyla sürdürülebilir tarımın yapıldığı değer zincirine entegre bir DAP Bölgesi" olarak belirlenmiştir.

DAP Eylem Planı bölge illerindeki yatırımların planlama, programlama, projelendirme, takip ve uygulamasının koordinasyonu amacıyla belirlenen vizyon çerçevesinde; nitelik, kapsam ve uygulayıcı kuruluş açısından bizatihi bölgeye özgü; bölgeyi önceleyen ve bölgesel kalkınmayı tetikleyici niteliği ağır basan kamu yatırımları ve projelerden oluşmakta; özel sektör yatırımlarına yön göstermektedir. Bu perspektifle bölgenin ekonomik yapısında dönüşüm gerçekleştirilmesi amacıyla aşağıdaki Öncelikli Dönüşüm Programları (ÖDÖP) belirlenmiştir.

DAP Eylem Planı'nın ÖDÖP' leri;

- Hayvancılık Altyapısında Dönüşüm Programı
- Bitkisel Üretimde Katma Değer Artışı Programı
- Etkin Su ve Havza Yönetimi Programı'dır.

Belirlenen vizyon, perspektif ve ÖDÖP' ler dikkate alınarak 2024-2028 döneminde DAP Eylem Planı'nda yatırımlar, projeler ve faaliyetler şu üç ekseninde ele alınmaktadır:

- Bölgenin kalkınma vizyonu çerçevesinde ve ÖDÖP' ler kapsamında bütün kamu kurum ve kuruluşları ile DAP Bölge Kalkınma İdaresi tarafından yapılacak yatırımlar ve desteklenecek faaliyetler,
- Bölgenin kalkınmasında önem teşkil ettiği değerlendirilen, bölgenin kalkınmasını tetikleyici etkiye sahip, takibi gerekli görülen bütün kamu kurum ve kuruluşlarının büyük ölçekli altyapı yatırımları,
- Kalkınmayı tamamlayıcı niteliği haiz, bölgede kapsayıcı kalkınmaya hizmet edeceği değerlendirilen ve genellikle dar bir yörede, havzada veya alt bölgede etkiler doğurması beklenen bütün kamu kurum ve kuruluşlarının küçük ölçekli yatırımları.

2. Temel Politika Dokümanları

On İkinci Kalkınma Planı (2024-2028)

On İkinci Kalkınma Planı (2024-2028), 30.10.1984 tarihli ve 3067 sayılı Kanun gereğince, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunun 31.10.2023 tarihli ve 1396 karar numaralı 15'inci Birleşiminde onaylanmıştır.

Planın Hedefleri ve Politikaları;

- İstikrarlı Büyüme, Güçlü Ekonomi,
- Yeşil ve Dijital Dönüşümle Rekabetçi Üretim,
- Nitelikli İnsan, Güçlü Aile, Sağlıklı Toplum,
- Afetlere Dirençli Yaşam Alanları, Sürdürülebilir Çevre
- Adaleti Esas Demokratik İyi Yönetişim başlıklarından oluşmaktadır.

Planda yer alan temel amaç ve ilkeleri ile politikaları, derlenerek aşağıda sunulmuştur:

- Hukukun üstünlüğü, demokrasi, temel hak ve hürriyetlerin güçlendirilmesi,
- İyi yönetim anlayışının pekiştirilmesi ve kurumsallaştırılması,
- Ailenin, beşeri ve sosyal yapının güçlendirilmesi,
- Afetlere dirençli yaşam alanları ve medeniyet temelli akıllı, sürdürülebilir şehirler,
- Makroekonomide istikrar ve sürdürülebilirlik,
- Her alanda yeşil ve dijital dönüşüm odaklı rekabetçilik,
- Verimlilik temelli, sanayi ağırlıklı, ihracata dayalı nitelikli büyüme,
- Aktif sanayi politikaları, imalat sanayiinde teknoloji odaklı yapısal dönüşüm, sektörel önceliklendirme,
- Enerji ve gıdada arz güvenliği ve kendine yeterlilik,
- Uluslararası işbirliklerinin ve stratejik ortaklıkların güçlendirilmesi

Planda Başkanlığa verilen görevler aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 4. On İkinci Kalkınma Planında Başkanlığa Verilen Görevler

İlgili Bölüm / Referans	Verilen Görev
• 3.3.11. Kültür ve Sanat	• Yurt içi ve yurt dışında taşınmaz kültür varlıklarımızın ihyasına yönelik bakım, onarım ve yenileme faaliyetleri nitelik ve nicelik olarak geliştirilecektir.

<p>780.1, 780.2, 783.2, 784.1 numaralı tedbir</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tarihi kent dokularına yönelik kentsel tasarımlar yapılacak, tarihi kent bölgeleri bu tasarımlara göre bütüncül anlayışla iyileştirilecektir. • Okuma kültürünün oluşturulması ve yaygınlaştırılması amacıyla kütüphanecilik hizmetleri geliştirilecek, yeni teknolojiler ve yönetim yaklaşımlarından da istifade edilerek kütüphaneler mekânsal ve işlevsel olarak yeniden yapılandırılacaktır. • Türk-İslam sanatının farklı dönemlerine ait kültürel mirasımıza öncelik verilmek suretiyle, kültürel mirasımızın araştırılması, korunması, günümüz toplumuna ve gelecek kuşaklara aktarımı sağlanacaktır.
<p>• Tarım ve Gıda</p> <p>489, 490, 491, 492, 498, 504 numaralı tedbir</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dijitalleşme, yapay zekâ ve veriye dayalı iş modelleriyle akıllı tarım uygulamaları yaygınlaştırılacaktır. • Tarım arazilerinin korunması, sürdürülebilir kullanımı ve etkin yönetimi sağlanacaktır. • Bitkisel üretimde planlı üretime geçilecek, nitelikli genetik materyal kullanılarak verimin yükseltilmesi ve başta nüfusu yüksek büyükşehirlerde olmak üzere örtü altı yetiştiriciliğinin geliştirilmesi yoluyla üretim artırılacaktır. • Hayvansal üretimde verim ve kalite yükseltilecek, en önemli hayvansal üretim girdisi olan yem maliyetlerinin azaltılmasına yönelik mera ıslah çalışmalarına hız verilecek, ürün ve pazar çeşitliliği artırılacaktır. • Tarımsal araştırmalar ile eğitim ve yayım çalışmalarında kurumlar arası koordinasyon sağlanarak etkinlik artırılacak, tarımsal Ar-Ge ve yayımın bağı güçlendirilecektir.
<p>• Turizm;</p> <p>523, 524, 527, 528, 529 numaralı tedbir</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Turizm sektörünün sürdürülebilirlik ilkeleri çerçevesinde doğal, tarihi ve sosyal çevreyi koruyucu ve geliştirici bir yaklaşım içinde olması sağlanacak ve sektörde yeşil dönüşüm hızlandırılacaktır. • Turizm sektörünün hızlı değişen talebi karşılayabilen rekabetçi bir yapıya kavuşması için dijital dönüşüme uyum sağlaması desteklenecektir. • Ziyaretçi başına turizm gelirinin artırılması amacıyla daha fazla gelir bırakan turizm çeşitleri geliştirilecektir. • Turizm gelirinin artırılması, mevcut pazarların güçlendirilmesi, yeni pazarların oluşturulması ve harcama eğilimi yüksek ziyaretçilere ulaşılması amacıyla tanıtım faaliyetleri yürütülecektir. • Turizm sektörünün daha etkin analiz edilebilmesi için gerekli veri altyapısı oluşturulacak ve mevcut turizm istatistikleri geliştirilecektir.
<p>• Kırsal Kalkınma</p> <p>896, 897, 900 numaralı tedbir</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Yöreye ve mekâna özgü özellikler dikkate alınarak kırsal alanlarda yaşam kalitesinin artırılması için kamu hizmet sunumu iyileştirilecektir. • Kırsalda nüfus kaybını önlemek ve tersine göçü sağlamak için beşeri ve sosyal sermaye geliştirilerek istihdam imkânları iyileştirilecek ve ekonominin çeşitlendirilmesi yoluyla kırsal alanların çekiciliği artırılacaktır.

	<ul style="list-style-type: none"> Kırsala yönelik istatistiki altyapı coğrafi bilgi sistemi tabanlı olarak iyileştirilecek ve mevzuat uyumu sağlanacaktır.
<ul style="list-style-type: none"> 3.4.7. Bölgesel Gelişme 888, 889, 890 numaralı tedbir	<ul style="list-style-type: none"> Bölgesel kalkınmaya yönelik kurumsal yapı ve yönetim mekanizması etkinleştirilecektir. Bölgesel düzeyde verilen mali destek mekanizmaları gözden geçirilerek etkinliği artırılacaktır. Bölgelerin gelişmişlik düzeyleri, imkân ve kabiliyetleri ile farklılaşan yerleşim özelliklerine göre bölgesel stratejiler merkezi ve yerel düzeyde kurumlarla iş birliği içerisinde uygulanacaktır.
<ul style="list-style-type: none"> 3.5.9. Kalkınma İçin Uluslararası İş Birliği 970.5 numaralı tedbir	<ul style="list-style-type: none"> En az gelişmiş ülkeler başta olmak üzere, gelişmekte olan ülkelerdeki kamu kurum ve kuruluşlarının fiziki kapasitelerinin geliştirilmesine yönelik proje ve faaliyetler uygulanacaktır.

Orta Vadeli Program (2025-2027)

Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından üç yıllık bir perspektifle her yıl müştereken hazırlanarak Cumhurbaşkanı Kararıyla uygulamaya konulan Orta Vadeli Program (OVP), On İkinci Kalkınma Planı (2024-2028)'nin hedefleriyle uyumlu olarak makroekonomik ve finansal istikrarı güçlendirmeyi, mali disiplini korumayı, orta vadede enflasyonu tek haneye düşürerek fiyat istikrarını sağlamayı, Ar-Ge ve yenilikçilik kapasitesini geliştirmeyi, yeşil ve dijital ekonomiye geçiş odağında teknolojik dönüşümü sağlamayı, beşeri sermayeyi güçlendirmeyi, işgücü piyasasını daha da etkinleştirmeyi, iş ve yatırım ortamını iyileştirmeyi ve ekonomide kayıt dışılığını azaltmayı ön plana alan sürdürülebilir büyümeyi hedeflemektedir. Program ile;

1. Büyüme
2. İstihdam
3. Fiyat İstikrarı
4. Ödemeler Dengesi
5. Finansal İstikrar
6. Kamu Maliyesi
7. İş ve Yatırım Ortamı

başlıklarından oluşan Makro Ekonomik Hedefler ve Politikalar belirlenmiştir. Bu kapsamda Başkanlığın görev alanları ve faaliyetleri ile ilgili hedeflere ve politikalara aşağıda yer verilmiştir.

1. Büyüme

“Tarımda verimliliğin ve üretimin artırılması” : Tarım sektöründe, sanayi sektörüyle etkileşim içerisinde, verimlilik artışlarıyla büyümenin sürdürülebilirliği desteklenecektir.

- Tarımsal üretimde verim artışı ve işlenmeyen tarım arazilerinin üretime kazandırılması ile ekilebilir ve sulanabilir alanların genişletilmesi yoluyla tarımsal üretim artırılabilecektir.
- Kırsal alanların sosyo-ekonomik gelişimine katkı sağlayacak başta gençlere ve kadınlara yönelik programların destekleme miktarları artırılabilecek, tarım ve hayvancılık özendirilecektir.

2. İstihdam

“İşgücüne katılımda güçlük yaşayan kesimlerin istihdamı”: İşgücü piyasasına katılımda güçlükler yaşayan ve potansiyellerini yeterince gerçekleştiremeyen kesimlerin işgücüne daha yoğun ve etkin katılımları sağlanacaktır. Kadınlar, gençler, engelliler gibi kesimlerin istihdamını artırmaya yönelik olarak aktif işgücü politikalarının niteliği ve niceliği geliştirilecektir.

- Başta genç, kadın ve engelliler olmak üzere istihdamı artırmak ve işgücü piyasasına daha etkin katılımı sağlamak amacıyla aktif işgücü politikaları yürütülecektir.
- Bölgelerin sektörel ihtiyaçları çerçevesinde kadınların ve gençlerin istihdamının artırılmasına yönelik merkezi tematik bölgesel kalkınma programları ve mali destek programları uygulanacaktır.

3. Kamu Maliyesi

“Harcamalarda etkinlik”: Program döneminde, deprem hariç harcamaları kontrol altında tutmaya yönelik önlemler alınmaya devam edilecek, kamu açığı kademeli olarak düşürülecek ve mali disiplin güçlendirilecektir.

- Kaynak kullanımında etkinliğin ve verimliliğin artırılması amacıyla harcamalar sistematik olarak gözden geçirilmeye devam edilecek, verimsiz harcama alanları tasfiye edilecektir.

- Kamu hizmetleri verimlilik ve tasarruf anlayışıyla yürütülecek, tasarruf tedbirlerine uyum kurumsallaştırılacak ve izlenecektir.
- Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sisteminin işlevlerinden biri olan e-tahsilat uygulaması yaygınlaştırılacak, kamu gelirlerinin tahakkuka dayalı olarak elektronik ortamda tahsil edilmesi sağlanacaktır.

2025 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı

Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Strateji ve Bütçe Başkanlığınca hazırlanan “2025 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı 29 Ekim 2024 tarihli ve 9074 sayılı Cumhurbaşkanlığı kararıyla onaylanmış olup 30 Ekim 2024 tarihli ve 32707 Mükerrer Sayılı Resmî Gazete’ de yayımlanmıştır.

2025 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programının temel amacı, makroekonomik ve finansal istikrarın güçlendirilmesi, mali disiplinin korunarak geliştirilmesi, fiyat istikrarı nihai hedefine ulaşmak üzere enflasyonun kademeli olarak düşürülmesi, yapısal reformlarla verimliliğe dayalı üretimin desteklenmesi ve istihdamın artırılmasıdır. Bu kapsamda Ar-Ge ve yenilikçilik kapasitesinin geliştirilmesi, yeşil ve dijital ekonomiye geçiş odağında teknolojik dönüşümün sağlanması, beşeri sermayenin güçlendirilmesi, işgücü piyasasının daha da etkinleştirilmesi, iş ve yatırım ortamının iyileştirilmesi ve ekonomide kayıt dışılığın azaltılmasını esas alan bir yaklaşım benimsenmektedir. Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programında On İkinci Kalkınma Planı hedefleri doğrultusunda uygulamaya konulacak tedbirler esas alınmıştır.

2025 Yılı Programının Hedefleri ve Politikaları:

- İstikrarlı Büyüme, Güçlü Ekonomi
- Yeşil Ve Dijital Dönüşümle Rekabetçi Üretim
- Nitelikli İnsan, Güçlü Aile, Sağlıklı Toplum
- Afetlere Dirençli Yaşam Alanları, Sürdürülebilir Çevre
- Adaleti Esas Alan Demokratik İyi Yönetişim

başlıklarından oluşmaktadır. Başkanlığın görev alanları ve faaliyetleri ile ilişkili hedeflere ve politikalara aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Tablo 5. 2025 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programa Kapsamında Başkanlığın Yürüteceği Faaliyetler ve Projeler

Politika/Tedbir	Yürütülecek Faaliyetler ve Projeler
-----------------	-------------------------------------

<ul style="list-style-type: none"> 2.3.11 Kültür ve Sanat <p>Tedbir 780.2. Tarihi kent dokularına yönelik kentsel tasarımlar yapılacak, tarihi kent bölgeleri bu tasarımlara göre bütüncül anlayışla iyileştirilecektir.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bitlis ve Tokat kent merkezindeki tarihi eserler bütüncül bir anlayışla restore edilerek kentlere açık hava müzesi hüviyeti kazandırılacaktır. 2. Malatya ili Arapgir ilçesi Onar ve Ormansırtı mahalleleri ile Antalya ili Alanya ilçesi Türkteş mahallelerindeki sit alanlarına ilişkin koruma amaçlı imar planları tamamlanacaktır.
<ul style="list-style-type: none"> 2.4.7. Bölgesel Gelişme <p>Tedbir 888.1. Kalkınma ajansları ve bölge kalkınma idarelerinin kurumsal kapasiteleri ve mevzuatı gözden geçirilerek etkinliklerinin artırılması yönünde düzenlemeler yapılacak, işbirlikleri artırılacak ve merkezi yönetimle etkileşim ve koordinasyon mekanizmaları geliştirilecektir.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kurumsal ve beşeri kapasitenin geliştirilmesine yönelik çalışmalara devam edilecektir.
<ul style="list-style-type: none"> 2.5.9. Kalkınma İçin Uluslararası İşbirliği <p>Tedbir 970.5. En az gelişmiş ülkeler başta olmak üzere, gelişmekte olan ülkelere kamu kurum ve kuruluşlarının fiziki kapasitelerinin geliştirilmesine yönelik proje ve faaliyetler uygulanacaktır.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ülkemizin bölgesel kalkınma politikaları ile bölge kalkınma idareleri ve kalkınma ajansları tecrübelerinin başta komşu ülkelere aktarılmasını sağlamak ve destek olmak için teknik işbirliği çalışmaları yürütülecektir.

B. Stratejik Planında Yer Alan Amaç Ve Hedefler

Başkanlığın görevini daha etkin bir şekilde icra etmek üzere, üst politika belgelerinde belirlenen amaç ve hedefler de göz önünde bulundurularak, üstlendiği sorumluluklar doğrultusunda hazırlanan 2024-2028 dönemi Stratejik Planı 08.01.2024 tarihli ve E-99361562-020-5385450 sayılı Bakanlık Oluru ile yürürlüğe girmiştir.

2024-2028 Stratejik Planında belirlenen amaç ve hedefler aşağıda yer almaktadır.

Tablo 6: Stratejik Planda Yer Alan Amaç ve Hedefler

<p>AMAÇ 1. Araştırma ve Analiz: Bölgeye tahsis edilen kamu kaynaklarının kullanımında etkinliği sağlamak.</p>	<p>AMAÇ 2. Kurumsal Kapasite: Kurumsal kapasiteyi artırmak.</p>	<p>AMAÇ 3. Gıda ve Tarım: Tarımsal üretimde artış ve katma değerini yükseltilmesini sağlamak.</p>	<p>AMAÇ 4. Sanayi ve Hizmetler: Bölgenin gelişimine katkı sağlayacak üretim ve hizmet sektörlerini geliştirmek.</p>	<p>AMAÇ 5. Beşeri ve Sosyal Sermaye: Bölgesel kalkınma dinamiklerini harekete geçirecek beşeri ve sosyal kapasiteyi geliştirmek.</p>
--	--	--	--	---

Hedef 1: DAP Eylem Planı etkin bir şekilde izlenecektir.	Hedef 1: Başkanlık personelinin niteliği artırılabacaktır.	Hedef 1: Tarımsal altyapı iyileştirilecek, modern teknolojiler yaygınlaştırılacaktır. Hedef 2: Tarımsal üretim artırılabacaktır. Hedef 3: Kırsal alanda rekabet edilebilirlik artırılabacak ve güçlendirilecektir.	Hedef 1: Turizm faaliyetleri desteklenecek ve çeşitlendirilecektir. Hedef 2: Tarıma dayalı sanayi altyapısı desteklenecek ve sanayi ekosistemi güçlendirilecektir.	Hedef 1: İstihdam ve mesleki eğitim imkânları artırılabacak, dezavantajlı grupların toplumsal hayata katılımları desteklenecektir. Hedef 2: Sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif faaliyetlerin altyapısının ve ekosisteminin geliştirilmesi desteklenecektir.
--	--	--	--	---

III. FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER

Faaliyetlere ilişkin değerlendirmelere bu başlık altında detaylı bir şekilde yer verilmektedir.

A. Mali Bilgiler

İdare bütçesinin 2024 yılına ait uygulama sonuçları ve temel mali tablolara ilişkin açıklamalar aşağıda sunulmaktadır.

1. Bütçe Uygulama Sonuçları

İdareye 2024 yılında Merkezi Yönetim Bütçe Kanunuyla 405.088.000 TL ödenek tahsis edilmiştir. Tahsis edilen bu ödenek, yıl içerisinde yapılan ödenek hareketleri neticesinde 427.614.767 TL olarak gerçekleşmiştir. İdare bütçesinden yıl içinde toplam 362.590.159 TL harcama yapılmış olup yıl sonu ödeneğine oranı yüzde 85 tir.

Tablo 7: Faaliyet Düzeyinde 2024 Yılı Ödenek ve Harcama Verileri

PROGRAM SINIFLANDIRMASI	2024				
	Ödenek (TL)	Yılsonu Toplam Ödenek (TL)	Gerçekleşme (TL)	Gerçekleşme/Ödenek (%)	Gerçekleşme/Toplam Ödenek (%)
BÖLGESEL KALKINMA	358.255.000	365.482.041	313.496.545	88	86
DOĞU ANADOLU BÖLGESİNİN KALKINDIRILMASI	358.255.000	365.482.041	313.496.545	88	86
Bölgesel Ekonomik Kalkınma Faaliyetleri	312.810.000	325.187.041	288.588.498	92	89
Bölgesel Kültür ve Turizmin Geliştirilmesi ile Çevrenin Korunması	125.000	74.800	65.450	52	88
Bölgesel Sosyal Kalkınma Faaliyetleri	45.320.000	40.220.200	24.842.597	55	62
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	46.833.000	62.132.726	49.093.614	105	79
ÜST YÖNETİM, İDARİ VE MALİ HİZMETLER	46.833.000	62.132.726	49.093.614	105	79
Genel Destek Hizmetleri	46.833.000	62.132.726	49.093.614	105	79
GENEL TOPLAM	405.088.000	427.614.767	362.590.159	90	85

Tablo 8: Ekonomik Sınıflandırma Düzeyinde 2024 Yılı Ödenek ve Harcama Verileri

EKONOMİK KOD	BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ				YILSONU TOPLAM ÖDENEK				GERÇEKLEŞME			
	HİZMET PROGRAMLARI TOPLAM	YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	PROGRAM DIŞI GİDERLER	TOPLAM	HİZMET PROGRAMLARI TOPLAM	YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	PROGRAM DIŞI GİDERLER	TOPLAM	HİZMET PROGRAMLARI TOPLAM	YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	PROGRAM DIŞI GİDERLER	TOPLAM
Personel Giderleri	9.889.000	29.119.000		39.008.000	8.113.300	40.109.600		48.222.900	673.554	34.274.800		34.948.354
Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri	1.608.000	3.897.000		5.505.000	1.269.200	5.385.800		6.655.000	87.386	4.839.832		4.927.217
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	397.000	11.976.000		12.373.000	305.400	12.561.000		12.866.400	259.677	6.847.869		7.107.546
Faiz Giderleri				0				0				0
Cari Transferler		451.000		451.000		1.155.000		1.155.000		819.060		819.060
Sermaye Giderleri	1.300.000	1.390.000		2.690.000	1.170.000	2.921.326		4.091.326	0	2.312.054		2.312.054
Sermaye Transferleri	345.061.000			345.061.000	354.624.141			354.624.141	312.475.928			312.475.928
Borç Verme				0				0				0
Yedek Ödenekler				0				0				0
BÜTÇEİÇİ TOPLAM KAYNAK	358.255.000	46.833.000	0	405.088.000	365.482.041	62.132.726	0	427.614.767	313.496.545	49.093.614	0	362.590.159
Döner Sermaye				0				0				0
Özel Hesap				0				0				0
Diğer Bütçe Dışı Kaynak				0				0				0
BÜTÇE DIŞI TOPLAM KAYNAK	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
GENEL TOPLAM	358.255.000	46.833.000	0	405.088.000	365.482.041	62.132.726	0	427.614.767	313.496.545	49.093.614	0	362.590.159

Tablo 9: Birim Düzeyinde 2024 Yılı Ödenek ve Harcama Verileri

KURUMSAL SINIFLANDIRMA	2024				
	Ödenek (TL)	Yılısonu Toplam Ödenek (TL)	Gerçekleşme (TL)	Gerçekleşme/Ödenek (%)	Gerçekleşme/Toplam Ödenek (%)
BAŞKANLIK BİRİMLERİ	405.088.000	427.614.767	362.590.159	90	85
GENEL TOPLAM	405.088.000	427.614.767	362.590.159	90	85

Tablo 10: Ekonomik Sınıflandırma Düzeyinde 2024 Yılı Gelir Gerçekleşme Verileri

Gelirler				Açıklama	2024		
I	II	III	IV		Gelir Tahmini (TL)	Yılısonu Gerçekleşme (TL)	Gerçekleşme/Gelir Tahmini (%)
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	389.088.000	234.331.400	60,2
04	2	1	01	Hazine Yardımı	41.337.000	40.146.400	97,1
04	2	2	01	Hazine Yardımı	347.751.000	194.185.000	55,8
05				Diğer Gelirler	14.000.000	34.591.457	247,1
05	1	9	03	Mevduat Faizleri	0	9.389.922	-
05	3	2	99	Diğer İdari Para Cezaları	0	0	-
05	9	1	06	Kişilerden Alacaklar	20.000	128.715	643,6
05	9	1	99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	13.980.000	25.072.819	179,3
Toplam					403.088.000	268.922.857	66,7

2. Temel Mali Tablolara İlişkin Açıklamalar

2024 yılı dönem sonu işlemleri yapılarak yıl kapatılmış olup 2024 yılına ait; bilanço, faaliyet sonuçları tablosu, öz kaynak değişim tablosu ile bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu Hazine ve Maliye Bakanlığının “Yönetim Bilgi Sistemi (YBS)” üzerinden alınarak Sayıştay Başkanlığı “Birleşik Veri Aktarım Sistemi (BVAS)” aracılığı ile Sayıştay Başkanlığına iletilmiştir. Ayrıca ilgili dokümanlar üst yönetici ve muhasebe yetkilisi tarafından imzalanarak EBYS üzerinden Sayıştay Başkanlığına gönderilmiştir.

3. Mali Denetim Sonuçları

Başkanlığımız, 5018 sayılı Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve 6085 sayılı Sayıştay Kanunu kapsamında Sayıştay’ın dış denetimine tabidir.

2024 yılı hesabı hariç diğer bütün yıl hesapları Sayıştay’ca ibra edilmiş ve kesin hesabı çıkartılmıştır.

B. Performans Bilgileri

1. Program, Alt Program Ve Faaliyet Bilgileri

İdare, "**Bölgesel Kalkınma Programı**" çerçevesinde, Doğu Anadolu Bölgesi'nin kalkınmasına yönelik bir dizi faaliyeti hayata geçirmektedir. Bu kapsamda, "**Doğu Anadolu Bölgesinin Kalkındırılması Alt Programı**" ile doğrudan ilişkilendirilen üç ana faaliyet bulunmaktadır: "**Bölgesel Ekonomik Kalkınma Faaliyetleri**", "**Bölgesel Kültür ve Turizmin Geliştirilmesi ile Çevrenin Korunması**" ve "**Bölgesel Sosyal Kalkınma Faaliyetleri**". Bu faaliyetler, bölgenin ekonomik, kültürel ve sosyal kalkınmasını hedefleyerek, sürdürülebilir bir gelişim sürecine katkı sağlamayı amaçlamaktadır.

Bunun yanı sıra, idarenin tüm alt programlarına hizmet vermek üzere tasarlanmış olan "**Yönetim ve Destek Programı**" da önemli bir rol oynamaktadır. Bu program, özellikle "**Üst Yönetim, İdari ve Mali Hizmetler Alt Programı**" altında faaliyetlerini sürdüren "**Genel Destek Hizmetler Faaliyeti**" ile idarenin iş ve işlemlerinin etkin bir şekilde yürütülmesini sağlamaktadır.

Faaliyetlere ilişkin yapılan iş, işlem ve projeler; program sınıflandırması esas alınarak başlıklar halinde bu bölümde anlatılmaktadır.

1.1 Bölgesel Kalkınma Programı

Bölgesel gelişmişlik farklarını azaltmak, bölgenin rekabet gücünü geliştirerek ekonomik ve sosyal yapıyı güçlendirmek ve vatandaşların refah düzeyini yükseltmek hedeflenmektedir.

1.1.1 Doğu Anadolu Bölgesinin Kalkındırılması Alt Programı

Bölgede kalkınmayı sağlamak üzere tarım, sanayi, turizm, eğitim gibi sektörlerdeki yatırımların gerektirdiği araştırma, planlama, programlama, projelendirme, izleme, değerlendirme ve koordinasyon hizmetlerini yerine getirme, bölgelerin gelişme potansiyeline, sorunlarına ve imkânlarına dair araştırma, etüt, proje ve incelemeler yapma amaçları hedeflenmektedir.

1.1.1.1 Bölgesel Ekonomik Kalkınma Faaliyetleri

Bölgenin kalkınmasına yönelik olarak, tarım, kırsal kalkınma, sanayi ve hizmetler sektörlerinde etüt, proje ve plan-program çalışmaları yapılmakta; tarım sektöründe bitkisel üretim, hayvancılık ve kırsal kalkınmaya ilişkin programlarla birlikte 12. Kalkınma Planı'ndaki politika ve tedbirlere yönelik destek faaliyetleri yürütülmektedir. Bu kapsamda, Küçük Ölçekli Tarımsal Sulama, Bitkisel Üretim Altyapısının Geliştirilmesi projeleriyle bitkisel üretim artırılmakta, Hayvan İçme Suyu ve Hayvancılık Altyapısının Geliştirilmesi projeleriyle ise hayvancılığın geliştirilmesi sağlanmaktadır.

"Bölgesel Ekonomik Kalkınma Faaliyeti" kapsamında gerçekleştirilen yatırımlar ve bu yatırımlar doğrultusunda hayata geçirilen projeler, bu başlık altında detaylı bir şekilde ele alınmaktadır.

Küçük Ölçekli Tarımsal Sulama Projesi

DSİ yatırım sahası dışında kalan tarımsal alanlarda sulama tesislerinin eksik ve yetersiz olması dolayısıyla kuru tarım alanlarından elde edilen birim başına ürün miktarı, sulu tarım alanlarına göre daha düşük gerçekleşmektedir. Bu nedenle Bölge çiftçisinin gelir düzeyi de beklenen seviyenin altında olmaktadır. Proje ile Bölgenin bitkisel ve hayvansal üretimde verimliliğini ve katma değerini artırmak üzere sulanan alan varlığını artırması amaçlanmıştır.

2024 yılında 40 adet Küçük Ölçekli Tarımsal Sulama Projesine 168.309.514 TL ödenek tahsis edilmiş olup 141,67 km kanal inşa edilmiş olup 94.854 da alan sulamaya açılmıştır.

Desteklenen projelere ilişkin bilgiler aşağıda verilmiştir.

Tablo 11: Küçük Ölçekli Tarımsal Sulama Projesi

PROJE ADI	Proje Tutarı (TL)	2024 Yılı Ödeneği (TL)	Eş Finansman	2024 Yılı Harcama(TL)
Bitlis Hizan Döküktaş Köyü Kayaş Mezrası Tarımsal Sulama	2.245.711	2.245.711	0,00	2.245.711
Bitlis Merkez Yaygın Köyü Tarımsal Sulama	3.496.136	2.435.250	1.060.886	2.435.250

Bitlis Mutki Alıcık Köyü Tarımsal Sulama	3.019.200	3.019.200	0,00	3.019.200
Bitlis Mutki Geyikpınar Köyü Tarımsal Sulama	2.709.800	2.709.800	0,00	2.709.800
Bitlis Mutki İkizler Köyü Uğur Mezrası Tarımsal Sulama	2.363.320	2.113.100	250.220	1.971.038
Elazığ Merkez Yalındamlar Köyü Tarımsal Sulama	5.656.750	5.656.750	0,00	5.656.750
Elazığ Palu Arındık Köyü Tarımsal Sulama	5.612.550	5.612.550	0,00	5.612.550
Erzincan Çayırılı Balıklı Köyü Tarımsal Sulama Tamamlama	4.303.307	2.748.900	1.554.407	2.748.900
Erzincan Kemah Hakbilir Köyü Tarımsal Sulama	6.409.945	5.891.350	518.595	4.640.357
Erzincan Merkez Değirmen Köyü Tarımsal Sulama Rehabilitasyonu	4.957.789	3.454.400	1.503.389	3.454.400
Erzincan Refahiye Alaçayır Köyü Tarımsal Sulama	3.834.209	3.517.300	316.909	2.852.183
Erzincan Üzümlü Karakaya Köyü Tarımsal Sulama Rehabilitasyonu	3.593.982	3.125.450	468.532	3.125.450
Erzincan Üzümlü Ocakbaşı - Bulanık Köyleri Tarımsal Sulama	2.950.263	2.447.150	503.113	2.447.150
Erzurum Oltu İriagaç Ve Tekeli Mahalleleri Tarımsal Sulama	8.359.699	7.587.950	771.749	5.851.683
Erzurum Palandöken Alibezirgan Mahallesi Tarımsal Sulama	6.042.842	5.401.739	641.103	5.131.639
Hakkari Merkez Kaval Köyü Pereg-Kasır Mahalleleri ve Tağkele Mevkii Tarımsal Sulama	3.344.750	3.344.750	0,00	3.344.750
Hakkari Yüksekova Esendere Merkez Mahallesi Kayalar Ve Kasran Tarımsal Sulama	5.872.055	4.788.050	1.084.005	4.788.050
Iğdır Tuzluca Gaziler Köyü Tarımsal Sulama	7.183.773	5.753.650	1.430.123	5.753.650
Iğdır Tuzluca Özlü Köyü Tarımsal Sulama	4.001.083	3.428.900	572.183	3.428.900
Kars Kağızman Esenkır Tarımsal Sulama	10.620.643	7.432.400	3.188.243	7.432.400
Kars Merkez Ataköy Tarımsal Sulama	5.137.693	3.755.300	1.382.393	3.755.300
Malatya Akçadağ Depremin Zarar Verdiği Kırsal Mahallelerde Tarımsal Sulama Havuzlarının Rehabilitasyonu	4.997.150	4.997.150	0,00	4.997.150
Malatya Darende Yeşiltaş Mahallesi Tarımsal Sulama Rehabilitasyonu	7.369.670	6.269.600	1.100.070	6.269.600

Malatya Hekimhan Çanakpınar Mahallesi Tarımsal Sulama Rehabilitasyonu	2.759.916	2.759.916	0,00	2.759.916
Malatya Hekimhan Hasaңcelebi Mahallesi Tarımsal Sulama	6.199.122	4.159.050	2.040.072	4.159.050
Malatya Pütürge Taşmış (Çermik Ve Ali Mirzi Mevkii) Tarımsal Sulama	6.618.950	6.618.950	0,00	6.618.950
Malatya Yazihan Tarımsal Sulama Rehabilitasyonu	1.597.108	1.597.108	0,00	1.597.108
Malatya Yeşilyurt Çayırköy Mahallesi Tarımsal Sulama Rehabilitasyonu	5.288.700	5.288.700	0,00	5.288.700
Malatya Yeşilyurt Kuşdoğın Mahallesi Tarımsal Sulama Rehabilitasyonu	7.610.694	5.898.150	1.712.544	5.898.150
Muş Merkez Kızılağaç Beldesi Tarımsal Sulama Rehabilitasyonu	8.159.882	6.517.800	1.642.082	6.517.800
Sivas Şuşehri Karşıyaka-Taşköprü Tarımsal Sulama	5.621.871	4.674.953	946.918	4.510.982
Sivas Zara Pazarcık Köyü Tarımsal Sulama	4.262.373	4.000.100	262.273	2.360.453
Tunceli Çemişgezek Payamdzü Köyü Tarımsal Sulama	4.522.047	4.131.000	391.047	3.519.424
Tunceli Mazgirt Akpazar Beldesi Örs-Güneyharman-Karabulut Mahalleleri Tarımsal Sulama	3.031.013	3.031.013	0,00	3.031.013
Tunceli Mazgirt Göktepe Köyü II. Etap Tarımsal Sulama Tamamlama	2.634.751	2.408.191	226.560	2.039.040
Tunceli Ovacık Konaklar Köyü II. Etap Tarımsal Sulama	2.767.489	2.767.489	0,00	2.767.489
Tunceli Pertek Yamaçoba Köyü ve Mezrası Tarımsal Sulama	3.923.840	3.923.840	0,00	3.923.840
Tunceli Pülümür Bardakçı Köyü Tarımsal Sulama	1.702.800	1.532.520	170.280	1.532.520
Van Bahçesaray Cevizbelen Mahallesi Tarımsal Sulama	5.465.658	5.465.658	0,00	5.465.657
Van Erciş İlçesi Ulupamir-Köycük Mahallesi Tarımsal Sulama	5.798.676	5.798.676	0,00	5.798.675
TOPLAM	192.047.210	168.309.514	23.737.696	161.460.628

Hayvancılık Altyapısının Geliştirilmesi Projesi

Hayvancılık sektöründe yüksek katma değer sağlanması, topraksız veya az topraklı çiftçilerin gelir düzeyinin artırılması, katılımcı ve sürdürülebilir hayvancılık modelinin Doğu Anadolu Bölgesinde uygulanması, bölge içi gelişme farklılıklarının azaltılması, ilimiz ve ülke ekonomisine katkı sağlanması ve kırsaldan göçün önlenmesi amaçlanmaktadır.

2024 yılında toplam 14 adet Hayvancılık Altyapısının Geliştirilmesi Projesine 47.101.022 TL ödenek tahsis edilmiş olup 1 adet kesimhane, 1.253 adet Süt Sağım Makinesi dağıtımı, 70 adet Süt Soğutma Tankı dağıtımı, 300 adet Kırkım Makinesi dağıtımı, 2 adet Süt İşleme Tesisi ve 14 adet Mera Altyapısı İyileştirme projesine destek sağlanmıştır.

Desteklenen projelere ilişkin bilgiler aşağıda verilmiştir.

Tablo 12: Hayvancılık Altyapısının Geliştirilmesi Projesi

PROJE ADI	Proje Tutarı (TL)	2024 Yılı Ödeneği (TL)	Eş Finansman	2024 Yılı Harcama(TL)
Bingöl'de Süt Sığırcılığın Destekleme	4.289.670	2.272.000	2.017.670,00	2.272.000
Ardahan Çıldır Başköy Kayabeyi Kenarbel Saymalı Mera Altyapısının Geliştirilmesi	5.984.400	4.979.917	1.004.483	4.979.917
Ardahan Göle Çobanköy Tellioglu Mera Altyapısının Geliştirilmesi	4.554.803	4.554.803	0,00	4.554.803
Ardahan Merkez Dedegül Dereköy Mera Altyapısının Geliştirilmesi	5.487.571	5.487.571	0,00	5.487.571
Bingöl'de Küçükbaş Yetiştiricilerinin Desteklenmesi	5.558.000	5.558.000	0,00	5.558.000
Bitlis Mutki Küçük Kapasiteli Kesimhane	3.972.000	3.972.000	0,00	3.972.000
Erzurum Palandöken'de Üreten Kadınlar	1.349.953	1.349.953	0,00	1.349.953
Erzurum Şenkaya'da Süt İşleme Tesisi	1.318.335	1.318.335	0,00	1.318.335
Erzurum'da Süt Sığırcılığı Artıyor	12.067.740	7.328.412	4.739.328,00	7.108.992
Malatya Arapgir'de Süt Hayvancılığının Geliştirilmesi	903.500	656.000	247.500	577.500
Malatya Arguvan'da Süt Hayvancılığının Geliştirilmesi	1.849.000	1.321.000	528.000,00	1.232.000

Malatya Battalgazi'de Süt Hayvancılığının Geliştirilmesi	3.089.745	2.223.000	866.745	2.022.405
Sivas'ta Süt Hayvancılığının Geliştirilmesi	4.068.166	4.068.166	0,00	4.068.166
Van Tuşba'da Mera Altyapısının İyileştirilmesi	4.429.153	2.011.865	2.417.287,85	2.011.864
TOPLAM	58.922.036	47.101.022	11.821.014	46.513.506

Bitkisel Üretim Altyapısının Geliştirilmesi Projesi

Bölgede bitkisel üretimde teknolojinin kullanımı ve alternatif ürünlerin üretimi teşvik edilerek üretimin ve verimliliğin artırılması amaçlanmaktadır. Proje kapsamında, Bölgede yeni yem bitkileri üretiminin geliştirilmesi, meyveciliğin geliştirilmesi, meralarda insan ve hayvan refahının iyileştirilmesi ve endüstri bitkileri yetiştiriciliğinin geliştirilmesine yönelik projeler desteklenmesi amaçlanmıştır.

2024 yılında 27 adet Bitkisel Üretim Altyapısının Geliştirilmesi Projesine 85.405.403 TL ödenek tahsis edilmiş olup;

68 adet Sera kurulumu, 2.166.492 kg Tohum dağıtımı, 5 da kapama Meyve Bahçesi kurulumu, 5 adet Akıllı Tarım Uygulamaları ve 10 Adet Erken Uyarı Sistemi kurulumu gibi faaliyetler yapılmıştır.

Desteklenen projelere ilişkin bilgiler aşağıda verilmiştir.

Tablo 13: Bitkisel Üretim Altyapısının Geliştirilmesi Projesi

PROJE ADI	Proje Tutarı (TL)	2024 Yılı Ödeneği (TL)	Eş Finansman	2024 Yılı Harcama(TL)
Ağrı Diyadin Ortak Tarım Parkı	798.600	736.100	62.500	736.100
Ağrı Doğubayazıt Ortak Tarım Parkı	2.811.743	2.811.743	0,00	2.132.350
Ağrı Eleşkirt DAP ile Tarımın Geleceği Dronelar	872.039	872.039	0,00	850.200
Ağrı Patnos DAP ile Tarımsal Üretim Artıyor	5.697.202	4.016.461	1.680.741	3.921.729
Bitlis Hizan'da Ceviz Üretiminin Geliştirilmesi	1.485.000	1.485.000	0,00	1.485.000
Bitlis Tatvan DAP ile Tarım 4.0 Erken Uyarı Sistemleri	1.671.180	1.671.180	0,00	1.579.800
Bitlis Tatvan DAP ile Tarımın Geleceği Dronelar	872.039	872.039	0,00	761.934

Elazığ Ağın DAP ile Badem Yetiştiriciliğinin Geliştirilmesi	4.942.922	3.120.000	1.822.922,00	3.120.000
Elazığ İli ve İlçelerinde Seracılığın Geliştirilmesi Projesi	5.869.585	4.113.985	1.755.600,00	4.096.400
Elazığ Keban DAP ile Tarımın Geleceği Dronelar	872.039	872.039	0,00	872.039
Elazığ Merkez DAP ile Seracılığın Yaygınlaştırılması	9.809.998	6.930.000	2.879.998	6.720.000
Elazığ Muhtelif DAP ile Tarımsal Üretim Artıyor	17.329.950	11.272.800	6.057.149,90	10.897.350
Erzincan Üzümlü DAP ile Tarım 4.0 Erken Uyarı Sistemleri	448.689	448.689	0,00	350.400
Erzincan Üzümlü'de Goji Berry Yetiştiriciliği'nin Geliştirilmesi ve Yaygınlaştırılması	381.755	308.000	73.755,30	172.096
Erzurum Muhtelif Tarımsal Üretim Artıyor	20.609.431	14.721.019	5.888.411,70	13.739.627
Hakkâri DAP Hakkâri Ortak Makine Parkı	626.250	626.250	0,00	613.800
Iğdır Muhtelif Yem Bitkileri Üretiminin Artırılması	1.500.000	1.050.000	450.000,00	1.050.000
Kars Muhtelif Silajlık Mısır Üretimi Artıyor	1.923.822	1.347.250	576.572,34	1.345.335
Malatya Akçadağ DAP ile Kayısı Yetiştiriciliğinin Geliştirilmesi	3.430.800	2.880.000	550.800	2.203.199
Malatya Arguvan DAP ile Tarımın Geleceği Dronelar	991.000	991.000	0,00	879.600
Malatya Pütürge'de Üzüm Yetiştiriciliğinin Geliştirilmesi	1.218.000	928.000	290.000,00	928.000
Muş Malazgirt DAP ile Tarımın Geleceği Dronelar	872.039	872.039	0,00	864.000
Muş Merkez DAP ile Pancar Üretimi Artıyor	4.143.292	4.143.292	0,00	3.137.420
Sivas Akıncılar'da Örtüaltı Yetiştiriciliğinin Yaygınlaştırılması	3.745.770	3.745.770	0,00	3.745.770
Sivas Koyulhisar Sebze Üretiminin Artırılması	4.508.000	4.508.000	0,00	4.508.000
Sivas Muhtelif Yem Bitkileri Üretimi Artıyor	12.022.358	8.947.808	3.074.550	7.903.950
Tunceli Pertek DAP ile Tarım 4.0 Erken Uyarı Sistemleri	1.114.900	1.114.900	0,00	1.113.600
TOPLAM	110.568.403	85.405.403	25.163000	79.727.699

1.1.1.2 Bölgesel Kültür ve Turizmin Geliştirilmesi ile Çevrenin Korunması

Bölgenin beşeri ve sosyal kaynak yetersizliklerini tespit ederek müdahale edilmesi gereken alanlara yönelik çalışmaların yürütülmesi; eğitim ve sosyal hizmet altyapısını iyileştirerek bu hizmet sunularından tüm bölgenin yararlanma kapasitesinin artırılmasını sağlayacak programların belirlenmesi; kültürel mirasın korunmasına yönelik çalışmalar ile bölgenin sahip olduğu medeniyet birikiminin tanıtımı, değerlendirilmesi ve korunmasına yönelik çalışmaların gerçekleştirilmesi ve koordinasyonunun sağlanması amaçlanmaktadır.

2024 yılı bütçe hazırlık çalışmaları kapsamında, "Bölgesel Kültür ve Turizmin Geliştirilmesi ile Çevrenin Korunması" faaliyet başlığı altında sunulan proje teklifleri, Strateji ve Bütçe Başkanlığı ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın ortak değerlendirmeleri sonucunda uygulanabilirlik ve ödenek gibi kriterler göz önünde bulundurularak değerlendirilme dışı bırakılmıştır; bu nedenle yatırım programında bu başlık altında herhangi bir gerçekleşme olmamıştır.

1.1.1.3 Bölgesel Sosyal Kalkınma Faaliyetleri

Özel ilgi gruplarının ekonomik ve sosyal kalkınmayla bütünleşmesine yönelik projeler geliştirmek ve hedef gruplara aktarılmasını, insan kaynaklarının geliştirilmesini, yerel kapasitenin güçlendirilmesi için sosyal ve insani gelişmeye katkıda bulunulmasını ve ayrıca adil ve dengeli bölgesel kalkınmaya yönelik sosyal içerikli planlama ve projelendirme çalışmalarının yürütülmesini sağlamak amaçlanmaktadır.

"Bölgesel Sosyal Kalkınma Faaliyeti" kapsamında gerçekleştirilen yatırımlar ve bu yatırımlar doğrultusunda hayata geçirilen projeler, bu başlık altında detaylı bir şekilde ele alınmaktadır.

DAP Bölgesinde Okuma Kültürünün Geliştirilmesi Projesi

Bölgenin özellikle dezavantajlı kesimlerinin bulunduğu yerleşim birimlerinde yaşayan çocuklar ve gençlerin okumaya ilişkin ilgilerinin estetik ve çağımız teknolojik enstrümanlarının kullanıldığı mekânlar vasıtasıyla artırılması amaçlanmıştır. Bu doğrultuda, başta camiler, YİBO'lar, taziye evlerinin boş mekânları olmak üzere kamusal mekânlarda semt kütüphaneleri oluşturulması amaçlanmıştır.

2024 yılında 4 adet DAP Bölgesinde Okuma Kültürünün Geliştirilmesi Projesine 7.168.500 TL ödenek tahsis edilmiş olup Bölge illerine 5 adet Yeni Kütüphane, 23 adet Köy Okulu Bakım-Onarımı ve 10 adet Atölye kurulumu gerçekleştirilmiştir.

Tablo 14: DAP Bölgesinde Okuma Kültürünün Geliştirilmesi Projesi

PROJE ADI	Proje Tutarı (TL)	2024 Yılı Ödeneği (TL)	Eş Finansman	2024 Yılı Harcama(TL)
Elazığ Baskil DAP ile Eğitim ve Kültür Üssü Oluyor	3.509.534	2.835.000	674.534	2.835.000
Erzurum Horasan DAP ile Köy Okullarının Altyapısının İyileştirilmesi	2.160.000	1.944.000	216.000,00	1.944.000
Erzurum Karaçoban DAP ile Temiz ve Güvenli Okul Sağlıklı Gelecek Sağlıklı Nesil	1.440.000	1.296.000	144.000	1.282.080
İğdir Karakoyunlu DAP ile Köy Okulları Güzelleşiyor	1.213.500	1.093.500	120.000,00	1.080.000
TOPLAM	8.323.034	7.168.500	1.154.534	7.141.080

DAP İdaresi Muhtelif Kültür Projesi

“DAP İdaresi Muhtelif Kültür Projeleri“ ile Bölge illerinde gerek ekonomik gerek ise sosyal nedenlerle kısıtlı olan kültürel, sanatsal ve bilimsel etkinliklere çocukların ve gençlerin erişimini sağlayarak onların bu tür faaliyetlere olan ilgilerini artırmak ve katılımlarını sağlanması amaçlanmıştır.

2024 yılında 9 adet Muhtelif Kültür Projesine 17.733.324 TL ödenek tahsis edilmiştir. Desteklenen projelerle, 12 adet laboratuvar, 1 adet yeni kütüphane, 9 adet atölye ve 7 adet Tasarım ve Beceri Atölyesi kurulumu gerçekleştirilmiştir.

Desteklenen projelere ilişkin bilgiler aşağıda verilmiştir.

Tablo 15: DAP İdaresi Muhtelif Kültür Projesi

PROJE ADI	Proje Tutarı (TL)	2024 Yılı Ödeneği (TL)	Eş Finansman	2024 Yılı Harcama(TL)
Ardahan Göle DAP STEM İle Yeşeren Umutlar	1.376.244	1.238.620	137.624	1.238.620
Bingöl Merkez DAP ile Bingöl’de Bilim ve Teknoloji Yolcuğu	3.037.500	2.733.750	303.750	2.733.750
Erzincan Üzümlü DAP ile Üzümlü Ortaokulu Kültür Sanat Salonu	3.095.771	2.786.194	309.577	2.786.194
Erzurum Palandöken DAP ile Hayalimdeki Laboratuvar	2.281.500	2.053.350	228.150	2.053.350

Sivas Gölova DAP ile Robotik Kodlama Sınıfı	1.350.000	1.215.000	135.000	1.215.000
Sivas Susehri DAP Ortak Öğrenme Salonu	1.710.000	1.539.000	171.000	1.443.181
Tunceli Çemişgezek DAP ile Su Sesi Eşliğinde Genç Ofis	3.480.000	3.080.500	399.500	3.080.500
Van Edremit DAP ile Teknolojik Eğitime İlk Adımı Atıyorum, Robotik Kodlama Öğreniyorum	1.179.747	1.061.910	117.837	1.060.533
Van Gevaş DAP ile Gevaş Robotik Kodlama Atölyesi	2.250.000	2.025.000	225.000	2.021.886
TOPLAM	19.760.762	17.733.324	2.027.438	17.633.014

1.2 Yönetim ve Destek Programı

İdarenin tüm program ve faaliyetlerine destek sağlayan, kurumsal ve yönetsel ihtiyaçların karşılanması için yapılması gereken zorunlu giderlerin yer aldığı programdır.

1.2.1 Üst Yönetim, İdari ve Mali Hizmetler

1.2.1.1 Genel Destek Hizmetleri

İdarenin; temizlik, güvenlik, aydınlatma, ısıtma, onarım, taşıma ve benzeri mal ve hizmetlerin temini, fiziki çalışma ortamlarının düzenlenmesi, genel evrak ve arşiv hizmetlerinin yürütülmesi; personel planlamasının yapılması, personel atama, nakil, terfi, emeklilik ve benzeri özlük işlemlerinin yürütülmesi, insan kaynağı kapasitesinin artırılmasına yönelik eğitimlerin planlanması ve düzenlenmesi, üst yönetimin çalışma programının düzenlenmesi, basın ve halkla ilişkiler faaliyetlerinin planlanması ve yürütülmesi, 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu'na göre yapılacak bilgi edinme başvurularını etkin, süratli ve doğru bir şekilde sonuçlandırılması amacıyla gerekli tedbirlerin alınması; resmi ve özel yazışmalar, protokol, tören, ziyaret, davet, karşılama, ağırlama gibi hizmetlerin yürütülmesi amacıyla gerçekleştirilen bilgi işlem sistemlerinin işletilmesi ve geliştirilmesi ile teknolojik kapasitelerinin artırılmasına ve mali yönetim ve kontrole ilişkin tüm süreçleri kapsamaktadır.

Genel Destek Hizmetleri faaliyeti kapsamında yapılan iş ve işlemler:

- DKH-Sosyal Bölgesel Gelişme Sektörü kapsamında, "Muhtelif İşler" adıyla yatırım programında yer alan proje ile idarenin büyük bakım ve onarım giderleri, ayrıca bütçe uygulama tebliğinde belirtilen mal ve hizmet alım limitlerini aşan yazılım ve donanım alımları karşılanmıştır.

Muhtelif İşler Projesine, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu çerçevesinde 1.390.000 TL ödenek tahsis edilmiştir, ancak bu ödeneğin 208.500 TL'si tasarruf tedbirleri kapsamında tenkis edilmiştir. Ayrıca, 23 Aralık 2024 tarihli ve 9298 sayılı Cumhurbaşkanlığı kararı ile idare hizmetlerinde kullanılmak üzere bir adet TOGG aracının alımı için net finansman fazlasından 1.739.826 TL ödenek aktarılmış ve böylece projenin toplam ödeneği 2.921.326 TL'ye ulaşmıştır. Bu toplam ödeneğin 2.312.054 TL'si harcanmış, 609.272 TL'si ise iptal edilmiştir.

- İdarenin Genel Destek Hizmetleri Yönetim Hizmetleri Koordinatörlüğü bünyesinde; Bütçe, Muhasebe, İnsan Kaynakları, Satın Alma, Taşınır, Bilgi İşlem, Özel Kalem, Basın ve Halkla İlişkiler, Bina İdari Amirliği birimleri tarafından yürütülmektedir.
- İdare, 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa ile 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanuna tabi olarak, ihtiyaç duyduğu mal ve hizmet alımları ile yapım işleri giderlerini bu kanunlar doğrultusunda gerçekleştirmektedir. Yıl içinde, personel servisi hizmet alımı ve koruyucu giyim yardımı olmak üzere iki ayrı ihale yapılmış ve her iki ihale de 21-f pazarlık usulü ile gerçekleştirilmiştir.
- İdare, özel bütçeli kurum statüsünde olduğu için muhasebe hizmetlerini kendisi yürütmekte ve ödeme ile muhasebe işlemlerini Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sistemi üzerinden gerçekleştirmektedir; ayrıca, Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ve Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği'nde belirtilen usul ve esaslara uygun şekilde işlem yapmaktadır.
- İdare, nakit ihtiyacını günlük olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı' nın Tek Hazine Kurumları Hesabı Bilgi Sistemi (THKBS) üzerinden karşılamaktadır.
- Taşınır işlemleri Taşınır Mal Yönetmeliği ve bu yönetmelik doğrultusunda çıkarılan ikincil mevzuata göre Hazine ve Maliye Bakanlığı' nın Taşınır Kayıt Ve Yönetim Sistemi (TKYS) üzerinden yapılmaktadır.
- Bütçe işlemlerini 5018 sayılı Kanun, yılı bütçe kanunu ve yılı bütçe uygulama tebliği ile talimatlarına göre Bütçe Yönetim Enformasyon Sistemi (e-bütçe) aracılığı ile yapmaktadır.
- Proje bilgi girişleri, Kamu Yatırımları Bilgi Sistemi (Ka-Ya) üzerinden e-bütçe sistemiyle entegre bir şekilde yapılmakta olup, bu işlemler 2024 Yılı Yatırım Programı, 2024 Yılı Yatırım Programı Hazırlama Rehberi ve 2024 Yılı Yatırım Programı Yılı İşlemlerinin Uygulanması ve İzlenmesi hakkında yayımlanan Genelge 'ye uygun olarak gerçekleştirilmektedir.

- Memur maaş ve 4B' li sözleşmeli personel işlemleri, Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın Kamu Personel Harcamaları Yönetim Sistemi (KPHYS) üzerinden; işçi ve diğer sözleşmeli personel işlemleri ise İdarenin satın almış olduğu özel bir program aracılığıyla yapılmaktadır.
- Üst yönetimin çalışma programı, il ziyaretleri, resmi görevleri, temsil, tanıtma ve ağırlamaya yönelik faaliyetlerinin koordinasyonu özel kalem birimi tarafından yapılmaktadır.
- Binayla ilgili bakım, onarım, ısıtma, elektrik, su vb. işlemlerin tamamı bina idari amirliği sorumluluğunda yürütülmektedir.
- İdareye ilişkin basın, yayım, gazete, sosyal medya vb. habercilik görevleri özel kalem bünyesindeki basın ve halkla ilişkiler birimi tarafından yürütülmektedir.
- İdarenin bilgi işlem altyapısına ilişkin yazılım, donanım, lisans alımı, kiralanması ve güncellenmesi işlemleri, bilgi işlem birimi tarafından yürütülmektedir.
- İdarenin genel evrak ve arşiv hizmetleri evrak kayıt birimi tarafından yapılmaktadır.

2. Performans Sonuçlarının Değerlendirilmesi

2024 yılı performans programında yer alan Bölgesel Kalkınma Programı'nın alt programı olan Doğu Anadolu Bölgesinin Kalkındırılması çerçevesinde, alt program hedefine ulaşmak amacıyla belirlenen gösterge değerlerinin izleme ve değerlendirme sonuçları ayrıntılı bir şekilde bu bölümde sunulmaktadır.

2.1 Alt Programa Hedef Ve Göstergeleriyle İlgili Gerçekleşme Sonuçları Ve Değerlendirmeler

Tablo 16: Performans Göstergesi Gerçekleşmeleri İzleme Formu (3 Aylık)

Yıl		2024										
Programın Adı		BÖLGESEL KALKINMA										
Alt Programın Adı		DOĞU ANADOLU BÖLGESİNİN KALKINDIRILMASI										
Alt Program Hedefi		Bölgesel gelişmişlik farklarını azaltmak, bölgenin rekabet gücünü geliştirerek ekonomik ve sosyal yapıyı güçlendirmek ve vatandaşların refah düzeyini yükseltmek hedeflenmektedir										
Sıra	Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Önceki Dönem Gerçekleşme		Hedeflenen Gösterge Değeri	Gerçekleşme						
			Yılı	Değeri		1. Üç Aylık	2. Üç Aylık	3. Üç Aylık	4. Üç Aylık	Yılsonu Değeri	Gerçekleşme Oranı	Gerçekleşme Durumu
1	DAP Bölge Kalkınma İdaresi tarafından büyükbaş ve küçükbaş hayvancılığının geliştirilmesi programı kapsamında desteklenen proje sayısı (kümülatif)	Adet	0	0	23	0	0	0	23	23	0	Ulaşıldı
2	DAP Bölge Kalkınma İdaresi tarafından hizmet götürülen mera sayısı (kümülatif)	Sayı	2023	96	130	86	86	86	110	110	0	Kısmen Ulaşıldı
3	DAP Bölge Kalkınma İdaresinin kapsadığı illerin gayrisafi yurtiçi hasılasının artış oranı	Yüzde	2022	95,3500	26	0	0	0	0	0	0	Ulaşılamadı
4	Doğu Anadolu Projesi kapsamında oluşturulan kütüphane sayısı (kümülatif)	Adet	0	0	270	0	0	0	272	272	0	Aşıldı
5	Doğu Anadolu Projesi kapsamında onarımı yapılan okul sayısı (kümülatif)	Adet	0	0	120	0	0	0	118	118	0	Kısmen Ulaşıldı
6	Doğu Anadolu Projesi kapsamında sulamaya açılan alan (kümülatif)	Hektar	0	0	98.273	0	0	0	95.758	95.758	0	Kısmen Ulaşıldı
7	Doğu Anadolu Projesi kapsamında tarla bitkileri üretiminin artırılması programı çerçevesinde üretim yapılan alan miktarı (kümülatif)	Hektar	0	0	10.600	0	0	0	22.009	22.009	0	Aşıldı
8	Tarımsal üretimde artış ve katma değerini yükseltmesini sağlamak amacıyla DAP Bölge Kalkınma İdaresi tarafından dağıtılan tarımsal makine sayısı (kümülatif)	Adet	0	0	208	0	0	0	465	465	0	Aşıldı

Değerlendirme	DAP Bölge Kalkınma İdaresinin kapsadığı illerin gayrisafi yurtiçi hasılasının artış oranı ile ilgili performans göstergesine ait hesaplamalar, veri sağlayıcı kurum tarafından yıllık olarak yayımlandığı için 1.3 aylık dönemde hesaplama yapılamamıştır. Başkanlığın diğer göstergeleri için ise projelerin Bakan oluru ile onaylanmasına rağmen Usul ve Esasların yayımlanmamış olması ve protokol imza sürecinin gecikmesi nedeniyle herhangi bir gerçekleştirme sağlanamamıştır. Ancak izleyen dönemlerde hedeflenen gösterge değerlerine ulaşılması öngörülmektedir."
	DAP Bölge Kalkınma İdaresinin kapsadığı illerin gayrisafi yurtiçi hasılasının artış oranı ile ilgili performans göstergesine ait hesaplama, veri sağlayıcı kurum tarafından veriler yıllık olarak yayımlandığı için 2.3 aylık dönem de hesaplama yapılamamıştır. Diğer performans göstergelerinin tümü için protokoller imzalanmış olup ihale süreci devam ettiğinden dolayı herhangi bir gerçekleştirme olmamıştır. İzleyen dönemlerde hedeflenen gösterge değerlerine ulaşılması öngörülmektedir.
	DAP Bölge Kalkınma İdaresinin kapsadığı illerin gayrisafi yurtiçi hasılasının artış oranı ile ilgili performans göstergesine ait hesaplama, veri sağlayıcı kurum tarafından veriler yıllık olarak yayımlandığı için 3.3 aylık dönem de hesaplama yapılamamıştır. Diğer performans göstergelerinin tümü için ihale süreci devam ettiğinden dolayı herhangi bir gerçekleştirme olmamıştır. İzleyen dönemde hedeflenen gösterge değerlerine ulaşılması öngörülmektedir.
	DAP Bölge Kalkınma İdaresinin kapsadığı illerin gayrisafi yurtiçi hasılasının artış oranı ile ilgili performans göstergesine ait hesaplama, veri sağlayıcı kurum tarafından veriler yayımlanmadığı için 4.3 aylık dönem için yapılamamıştır. Doğu Anadolu Projesi kapsamında oluşturulan kütüphane sayısı gösterge hedefine ulaşmıştır. Doğu Anadolu Projesi kapsamında onarımı yapılan okul sayısı gösterge hedefine yatırım programında yeterli ödenek olmadığından dolayı kısmen ulaşmıştır. DAP Bölge Kalkınma İdaresi tarafından büyükbaş ve küçükbaş hayvancılığının geliştirilmesi programı kapsamında desteklenen proje sayısı ile DAP Bölge Kalkınma İdaresi tarafından hizmet götürülen mera sayısına ilişkin hedeflenen gösterge değerlerine ulaşmıştır. Doğu Anadolu Projesi kapsamında sulamaya açılan alan için hedeflenen gösterge değerine 2024 yılında yaşanan maliyet artışları ve Cumhurbaşkanlığı tasarruf tedbirleri kapsamında ödeneğin düşürülmesi sebebiyle kısmen ulaşmıştır. Doğu Anadolu Projesi kapsamında tarla bitkileri üretiminin artırılması programı çerçevesinde üretim yapılan alan miktarı hedeflenen gösterge değeri, 2024 yılında DAP Bölgesinde tarla bitkileri üretiminin artırılması ve nadas alanlarının azaltılması adına üreticilere tohum desteği verilmesinden dolayı aşılmıştır. Tarımsal üretimde artış ve katma değerini yükseltmesini sağlamak amacıyla DAP Bölge Kalkınma İdaresi tarafından dağıtılan tarımsal makine sayısı hedeflenen gösterge değeri ise 2023 yılı Şubat ayında yaşanan Kahramanmaraş merkezli depremlerden etkilenen ve sorumluluk alanımızda yer alan Elazığ ve Malatya illerinde üreticilerin tarımdan kopmaması ve üretimin devamlılığının sağlanması adına makine dağıtımına önem verilmesinden dolayı aşılmıştır.

Tablo 17: Performans Göstergesi Sonuçları Formu

Program	Alt Program	Alt Program Hedefi	Performans Göstergesi	Hedeflenen Gösterge Değeri	Yılsonu Gerçekleşme Değeri	Gerçekleşme Durumu
Bölgesel Kalkınma	Doğu Anadolu Bölgesinin Kalkındırılması	Bölgesel gelişmişlik farklarını azaltmak, bölgenin rekabet gücünü geliştirerek ekonomik ve sosyal yapıyı güçlendirmek ve	DAP Bölge Kalkınma İdaresi tarafından büyükbaş ve küçükbaş hayvancılığının geliştirilmesi programı kapsamında desteklenen proje sayısı (kümülatif)	23	23	Ulaşıldı
			DAP Bölge Kalkınma İdaresi tarafından hizmet götürülen mera sayısı (kümülatif)	130	110	Kısmen Ulaşıldı
			DAP Bölge Kalkınma İdaresinin kapsadığı illerin gayrisafi yurtiçi hasılasının artış oranı	26	0	Ulaşılamadı
			Doğu Anadolu Projesi kapsamında oluşturulan kütüphane sayısı (kümülatif)	270	272	Aşıldı

vatandaşların refah düzeyini yükseltmek hedeflenmektedir	Doğu Anadolu Projesi kapsamında onarımı yapılan okul sayısı (kümülatif)	120	118	Kısmen Ulaşıldı
	Doğu Anadolu Projesi kapsamında sulamaya açılan alan (kümülatif)	98.273	95.758	Kısmen Ulaşıldı
	Doğu Anadolu Projesi kapsamında tarla bitkileri üretiminin artırılması programı çerçevesinde üretim yapılan alan miktarı (kümülatif)	10.600	22.009	Aşıldı
	Tarımsal üretimde artış ve katma değerini yükseltmesini sağlamak amacıyla DAP Bölge Kalkınma İdaresi tarafından dağıtılan tarımsal makine sayısı (kümülatif)	208	465	Aşıldı

2.2 Performans Denetim Sonuçları

Başkanlığın 2024 yılına ilişkin Sayıştay denetim raporu, faaliyet raporunun son yayınlanma tarihi olan Şubat ayı sonuna kadar İdareye bildirilmediği için herhangi bir performans denetim sonucu belirtilmemiştir.

3. Stratejik Plan Değerlendirme Tabloları

Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik 26.02.2018 tarih ve 30344 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Stratejik plan hazırlamakla yükümlü kamu idarelerinin ve stratejik planlama sürecinin temel aşamaları ile bu sürece ilişkin takvimin tespiti, stratejik planların değerlendirilmesi bu yönetmelik kapsamında yürütülmektedir.

Stratejik Plan'da idarenin geleceğe yönelik amaç, hedef ve stratejiler geliştirebilmesi için geçmişte neleri başardığı, hangi alanlarda hedeflerine ulaşamadığı ve bunun nedenleri, mevcut durumda hangi kaynaklara sahip olduğu, hangi yönlerinin gelişmeye açık olduğu ve idarenin kontrolü dışındaki olumlu ya da olumsuz gelişmeler değerlendirilir. Değerlendirme Raporu, idarenin kendisini ve çevresini daha iyi tanımasına yardımcı olarak stratejik planlamanın diğer aşamaları için güçlü bir temel oluşturur. Değerlendirme sürecinde temel sorumluluk Üst Yönetici olarak DAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanına aittir.

DAP İdaresinin 2024-2028 Dönemi Stratejik Planının 2024 Yılı Değerlendirme Raporu, Yönetmeliğe ve Kamu İdareleri İçin Stratejik Plan Hazırlama Kılavuzuna (3.1 Sürüm) uygun olarak Yönetim Hizmetleri Koordinatörlüğü tarafından koordine edilerek hazırlanmıştır. 2024 yılsonu gerçekleştirmelerini gösteren Değerlendirme Raporu, Strateji Geliştirme Kurulu ve Stratejik Planlama ekibinin katılımıyla hazırlanmış ve üst yöneticiye sunulmuştur.

2024-2028 Dönemi Stratejik Planında toplam 5 amaca ilişkin: 9 hedef, 10 strateji, 30 performans göstergesi mevcuttur. Değerlendirme raporu, 2024-2028 Dönemi Stratejik Planının 2024 yılı hedeflere ve hedeflere ait performans göstergelerine ulaşma oranları dikkate alınarak hazırlanmıştır. Raporunda; stratejik planda belirlenmiş olan amaç ve hedefler, sorumlu birim ve performans göstergeleri bazında değerlendirilmiş ve her bir performans göstergesi için performans değerleri yüzde olarak hesaplanmıştır. Koordinatörlüklerden sorumlu oldukları hedeflere ilişkin izleme verilerinin hazırlanması istenilmiştir. Koordinatörlükten gelen verilere, Yönetim Hizmetleri Koordinatörlüğü (Mali Hizmetler Birimi) kendi değerlendirmelerini de ekleyerek raporu nihai hale getirmiştir. Hedeflere ilişkin sapmanın nedenleri ve sapmaya

karşın alınacak önlemler tespit edilmiştir. Performans göstergelerine ilişkin değerlendirmeler: ilgililik, etkililik, etkinlik ve sürdürülebilirlik kriterlerine göre yapılmıştır.

2024-2028 Dönemi Stratejik Planına ilişkin 2024 yılı değerlendirme tabloları, mevzuatında belirtilen usul ve esaslara uygun şekilde hazırlanmış olup, aşağıda sunulmaktadır.

Tablo 18: İzleme ve Değerlendirme Koordinatörlüğü 2024-2028 Stratejik Planı 2024 Yılı Değerlendirme Tablosu

A1	Bölgeye tahsis edilen kamu kaynaklarının kullanımında etkinliği sağlamak.				
H1.1	DAP Eylem Planı etkin bir şekilde izlenecektir.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Bölgesel Kalkınma/Doğu Anadolu Bölgesi'nin Kalkındırılması				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Bölgesel gelişmişlik farklarını azaltmak, bölgenin rekabet gücünü geliştirerek ekonomik ve sosyal yapıyı güçlendirmek ve vatandaşların refah düzeyini yükseltmek hedeflenmektedir.				
H1.1 Performansı	100%				
Sorumlu Birim	İzleme ve Değerlendirme Koordinatörlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (A)	İzleme Dönemindeki Yılsonu Hedeflenen Değer (B)	İzleme Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
PG1.1.1:Yayımlanan rapor sayısı (Adet)	50%	12	14	14	100%
PG1.1.2:Projeler için yapılan saha ziyareti sayısı (Adam*Gün)	50%	2.000	2.300	2.412	137%
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					

1. Bölge ihtiyaçlarına yönelik projelerin yerinde tespiti ve izlemesi adına tüm çalışmalar yürütülmüştür. Proje kapsamındaki sektörlerin amaçlarına uygun şekilde iç ve dış çevrede dolaylı/doğrudan olumlu katkı sağlanmıştır. Projeyi şekillendirmek için gerçekleştirilen görüşmeler projenin uygulanabilirliğini ve verimliliğini artırma noktasında olumlu katkı sağlamıştır.
2. PG1.1.1 Yayınlanan rapor sayısı (adet) hedeflenen performans göstergesi değerlerine ulaşılmıştır.
PG1.1.2 Projeler için yapılan saha ziyareti sayısı (Adam*Gün) hedeflenen gösterge değeri aşıldığından dolayı tespit edilen ihtiyaçlar karşılanmıştır. Projelerin yerinde tespiti ile maksimum verim ve sürdürülebilirlik açısından olumlu katkı sağlanmıştır.
3. Performans gösterge değerlerine ulaşılırken öngörülemeyen maliyetler ortaya çıkmadığı için tahmini maliyet tablosunda değişiklik ihtiyacı bulunmamaktadır.
4. Projeler hayata geçirilmeden önce saha ziyaretleriyle yerinde incelendiğinden projelerin sürdürülebilirliği açısından riskler minimize edilmektedir. Projeyi şekillendirmek için gösterilen performans göstergesinin devam ettirilmesinde kurumsal, yasal, çevresel vb. unsurlar açısından riskler bulunmamaktadır.

Tablo 19: Yönetim Hizmetleri Koordinatörlüğü 2024-2028 Stratejik Planı 2024 Yılı Değerlendirme Tablosu

A2	Kurumsal kapasiteyi artırmak.
H2.1	Başkanlık personelinin niteliği artırılabacaktır.
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Yönetim ve Destek Programı/Üst Yönetim, İdari ve Mali Hizmetler
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	İdarenin tüm alt programına hizmet eder nitelikte olan iş, işlem ve süreçlere yönelik faaliyetleri gerçekleştirmek.
H2.1 Performansı	95%
Sorumlu Birim	Yönetim Hizmetleri Koordinatörlüğü

Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (A)	İzleme Dönemindeki Yılsonu Hedeflenen Değer (B)	İzleme Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
PG2.1.1: Eğitim programlarına katılan personel sayısı (Kişi)	20%	372	672	590	73%
PG2.1.2: Alınan yüz yüze eğitim sayısı (Adet)	30%	11	13	21	500%
PG2.1.3: Katılım sağlanan uzaktan eğitim sayısı (Adet)	20%	5	15	16	110%
PG2.1.4: Eğitim sonrası memnuniyet oranı (Yüzde)	30%	85%	86%	90%	500%

Hedefe İlişkin Değerlendirmeler

1. Planın başlangıç döneminden itibaren iç ve dış çevrede ciddi değişiklikler meydana gelmemiştir. Değişiklikler tespit ve ihtiyaçları az ölçüde değiştirmiştir. Tespitler ve ihtiyaçlardaki değişim az olduğundan dolayı hedef ve performans göstergelerinde değişiklik ihtiyacı doğmamıştır.
2. PG2.1.1 için hedeflenen gösterge değerine eğitimlerin hitap ettiği personel sayılarındaki farklılıklardan dolayı ulaşılamamıştır. Performans göstergesine ulaşma düzeyiyle tespit edilen ihtiyaçlar karşılanmıştır. Hedeflenen değere ulaşabilmek için yıllar itibarıyla gerçekleşmesi öngörülen hedef ve göstergeye ilişkin güncelleme ihtiyacı yoktur.
PG2.1.2 için hedeflenen gösterge değeri öngörülenden daha fazla yüz yüze eğitim gerçekleştiğinden dolayı aşılmıştır. Performans göstergesine ulaşma düzeyiyle tespit edilen ihtiyaçlar karşılanmıştır.
- PG2.1.3 için hedeflenen gösterge değerine ulaşılmıştır. Performans göstergesine ulaşma düzeyiyle tespit edilen ihtiyaçlar karşılanmıştır.
- PG2.1.4 için hedeflenen gösterge değerine ulaşılmıştır. Performans göstergesine ulaşma düzeyiyle tespit edilen ihtiyaçlar karşılanmıştır.
3. Performans gösterge değerine ulaşılırken öngörülemeyen maliyetler ortaya çıkmamıştır. Tahmini maliyet tablosunda değişiklik ihtiyacı bulunmamaktadır.
4. Performans göstergelerinin devam ettirilmesinde kurumsal, yasal, çevresel vb. unsurlar açısından riskler bulunmamaktadır.

Tablo 20: Tarım ve Kırsal Kalkınma Koordinatörlüğü 2024-2028 Stratejik Planı 2024 Yılı Değerlendirme Tablosu

A3		Tarımsal üretimde artış ve katma değerini yükseltmesini sağlamak.			
H3.1		Tarımsal altyapı iyileştirilecek, modern teknolojiler yaygınlaştırılacaktır.			
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı		Bölgesel Kalkınma/Doğu Anadolu Bölgesi'nin Kalkındırılması			
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi		Bölgesel gelişmişlik farklarını azaltmak, bölgenin rekabet gücünü geliştirerek ekonomik ve sosyal yapıyı güçlendirmek ve vatandaşların refah düzeyini yükseltmek hedeflenmektedir.			
H3.1 Performansı		83%			
Sorumlu Birim		Tarım ve Kırsal Kalkınma Koordinatörlüğü			
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (A)	İzleme Dönemindeki Yılsonu Hedeflenen Değer (B)	İzleme Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
PG3.1.1: Sulamaya açılan alan (Hektar)	35%	86.273	98.273	95.758	79%
PG3.1.2: Hizmet götürülen mera sayısı (Adet)	25%	96	106	110	140%
PG3.1.3: Dağıtılan makine sayısı (Adet)	20%	108	208	465	357%
PG3.1.4: Modern teknolojilerin yaygınlaştırılmasına yönelik desteklenen proje sayısı (Adet)	20%	0	15	8	53%
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					

1. Desteklenen projelerle hayvancılık ve tarımsal üretimde alt yapı ihtiyaçları giderilmiştir.
2. PG3.1.1 hedeflenen gösterge değerine, 2024 yılında yaşanan maliyet artışları ve Cumhurbaşkanlığı tasarruf tedbirleri kapsamında ödeneğin düşürülmesi sebebiyle ulaşılamamıştır. Ancak gösterge değerine ilişkin gelecek yıllara dair bir güncelleme ihtiyacı bulunmamaktadır.
- PG3.1.2 hedeflenen gösterge değeri aşılmıştır. Bunun nedeni DAP Bölgesinde meraya dayalı hayvancılığın yoğun olarak yapılmasından dolayı daha çok mera projelerinin desteklenmesidir.
- PG 3.1.3 hedeflenen gösterge değeri, 2023 yılı Şubat ayında yaşanan Kahramanmaraş merkezli depremlerden etkilenen ve sorumluluk alanımızda yer alan Elazığ ve Malatya illerinde üreticilerin tarımdan kopmaması ve üretimin devamlılığının sağlanması adına makine dağıtımına önem verilmesinden dolayı aşılmıştır.
- PG3.1.4 hedeflenen gösterge değerine, 2024 yılında yaşanan maliyet artışları ve Cumhurbaşkanlığı tasarruf tedbirleri kapsamında ödeneğin düşürülmesi sebebiyle ulaşılmamıştır. Ancak gösterge değerine ilişkin gelecek yıllara dair bir güncelleme ihtiyacı bulunmamaktadır.
3. Yaşanan ekonomik krize rağmen maliyetlerde herhangi bir değişiklik yaşanmamış olup tahmini maliyet tablosunda değişiklik ihtiyacı bulunmamaktadır.
4. Desteklenen tüm projeler gerek Uygulayıcı Kuruluşlar tarafından gerekse Başkanlığımızca yerinde ziyaret edilerek sağlıklı bir şekilde devam ettirilebilmesi için gerekli tedbirler alınmaktadır.

A3	Tarımsal üretimde artış ve katma değerini yükseltmesini sağlamak
H3.2	Tarımsal üretim artırılacaktır.
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Bölgesel Kalkınma/Doğu Anadolu Bölgesi'nin Kalkındırılması
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Bölgesel gelişmişlik farklarını azaltmak, bölgenin rekabet gücünü geliştirerek ekonomik ve sosyal yapıyı güçlendirmek ve vatandaşların refah düzeyini yükseltmek hedeflenmektedir.
H3.2 Performansı	63%
Sorumlu Birim	Tarım ve Kırsal Kalkınma Koordinatörlüğü

Performans Göstergesi	Hedef Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (A)	İzleme Dönemindeki Yıllık Hedeflenen Değer (B)	İzleme Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
PG3.2.1: Tarla bitkileri üretimin artırılması programı kapsamında üretim yapılan alan miktarı (Hektar)	25%	3.600	10.600	22.009	263%
PG3.2.2: Yapılan kapama meyve bahçesi alanı (Hektar)	25%	33	133	34	1%
PG3.2.3: Örtü altı üretim alanı (Hektar)	25%	2	12	7	50%
PG3.2.4: Büyükbaş ve küçükbaş hayvancılığının geliştirilmesi programı kapsamında desteklenen proje sayısı (Adet)	25%	13	23	23	100%
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
<p>1. Desteklenen projeler ile tarımsal üretimde verimlilik ve katma değer artışı sağlanmıştır.</p> <p>2. PG3.2.1 hedeflenen gösterge değeri, 2024 yılında DAP Bölgesinde tarla bitkileri üretiminin artırılması ve nadas alanlarının azaltılması adına üreticilere tohum desteği verilmesinden dolayı aşılmıştır. Ancak gösterge değerine ilişkin gelecek yıllara dair bir güncelleme ihtiyacı bulunmamaktadır.</p> <p>PG3.2.2 hedeflenen gösterge değerine, 2024 yılı proje başvurularında meyve bahçesi kurulumuna yönelik proje talebi fazla olmadığından ulaşılamamıştır. Ancak gösterge değerine ilişkin gelecek yıllara dair bir güncelleme ihtiyacı bulunmamaktadır. PG3.2.3 hedeflenen gösterge değerine, 2024 yılında yaşanan</p>					

maliyet artışları ve Cumhurbaşkanlığı tasarruf tedbirleri kapsamında ödeneğin düşürülmesi sebebiyle ulaşılmamıştır. Ancak gösterge değerine ilişkin gelecek yıllara dair bir güncelleme ihtiyacı bulunmamaktadır.

PG3.2.4 hedeflenen gösterge değerine ulaşılmıştır.

3. Yaşanan ekonomik krize rağmen maliyetlerde herhangi bir değişiklik yaşanmamış olup tahmini maliyet tablosunda değişiklik ihtiyacı bulunmamaktadır.

4. Desteklenen tüm projeler gerek Uygulayıcı Kuruluşlar tarafından gerekse Başkanlığımızca yerinde ziyaret edilerek sağlıklı bir şekilde devam ettirilebilmesi için gerekli tedbirler alınmaktadır.

A3	Tarımsal altyapıyı iyileştirerek ve modern tarım uygulamalarını yaygınlaştırarak tarımsal üretim ve katma değeri artırmak.				
H3.3	Bölgede hayvancılık altyapısı iyileştirilecektir.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Bölgesel Kalkınma/Doğu Anadolu Bölgesi'nin Kalkındırılması				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Bölgesel gelişmişlik farklarını azaltmak, bölgenin rekabet gücünü geliştirerek ekonomik ve sosyal yapıyı güçlendirmek ve vatandaşların refah düzeyini yükseltmek hedeflenmektedir.				
H3.3 Performansı	10%				
Sorumlu Birim	Tarım ve Kırsal Kalkınma Koordinatörlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (A)	İzleme Dönemindeki Yılsonu Hedeflenen Değer (B)	İzleme Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
PG3.3.1: Alternatif hayvansal ürün üretiminin geliştirilmesi programı kapsamında kurulan tesis sayısı (Adet)	30%	2	3	2	0%

PG3.3.2: Bitkisel ürünlerin işlenmesi ve paketlemesinin desteklenmesi programı kapsamında kurulan tesis sayısı (Adet)	60%	3	5	3	0%
PG3.3.3: Projelerden faydalanan sivil toplum kuruluşu (kooperatif, birlik, üretici örgütleri vb.) sayısı (Adet)	10%	0	2	2	100%
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
<p>1.Bölgede kooperatif ve birlik gibi yapıların ihtiyaç duydukları altyapı desteklenerek üretime katkı sunma imkânları artırılmıştır.</p> <p>2.PG3.3.1 hedeflenen gösterge değerine, 2024 yılında alternatif hayvansal ürün üretiminin geliştirilmesi programı kapsamında uygun başvuru bulunmadığından ulaşılamamıştır. Ancak gösterge değerine ilişkin gelecek yıllara dair bir güncelleme ihtiyacı bulunmamaktadır.</p> <p>PG3.3.2 hedeflenen gösterge değerine, 2024 yılında yaşanan maliyet artışları ve Cumhurbaşkanlığı tasarruf tedbirleri kapsamında ödeneğin düşürülmesi sebebiyle ulaşılamamıştır. Ancak gösterge değerine ilişkin gelecek yıllara dair bir güncelleme ihtiyacı bulunmamaktadır.</p> <p>PG3.3.3 hedeflenen gösterge değerine, özellikle hayvancılık projelerinde faydalanıcıların kooperatif, birlik, üretici örgütleri vb. yapılar tarafından faydalanılmasına öncelik verildiğinden ulaşılmıştır.</p> <p>3.Yaşanan ekonomik krize rağmen maliyetlerde herhangi bir değişiklik yaşanmamış olup tahmini maliyet tablosunda değişiklik ihtiyacı bulunmamaktadır.</p> <p>4. Desteklenen tüm projeler gerek Uygulayıcı Kuruluşlar tarafından gerekse Başkanlığımızca yerinde ziyaret edilerek sağlıklı bir şekilde devam ettirilebilmesi için gerekli tedbirler alınmaktadır.</p>					

Tablo 21: Beşeri, Sosyal ve Kurumsal Gelişme Koordinatörlüğü 2024-2028 Stratejik Planı 2024 Yılı Değerlendirme Tablosu

A4	Bölgenin gelişimine katkı sağlayacak üretim ve hizmet sektörlerini geliştirmek.
-----------	---

H4.1	Turizm faaliyetleri desteklenecek ve çeşitlendirilecektir.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Bölgesel Kalkınma/Doğu Anadolu Bölgesi'nin Kalkındırılması				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Bölgesel gelişmişlik farklarını azaltmak, bölgenin rekabet gücünü geliştirerek ekonomik ve sosyal yapıyı güçlendirmek ve vatandaşların refah düzeyini yükseltmek hedeflenmektedir.				
H4.1 Performansı	-				
Sorumlu Birim	Beşeri, Sosyal ve Kurumsal Gelişme Koordinatörlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (A)	İzleme Dönemindeki Yılsonu Hedeflenen Değer (B)	İzleme Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
PG4.1.1: Soyut ve somut kültürel mirasın korunması ve turizme kazandırılması programı kapsamında desteklenen proje sayısı (Adet)	40%	0	0	0	-
PG4.1.2: Alternatif turizm olanaklarının geliştirilmesi programı kapsamında desteklenen proje sayısı (Adet)	20%	0	0	0	-

PG4.1.3: Kentsel ve kırsal yaşam kalitesinin artırılması programı kapsamında desteklenen proje sayısı (Adet)	40%	0	0	0	-
--	-----	---	---	---	---

Hedefe İlişkin Değerlendirmeler

<p>1. 2024 yılsonu gerçekleşme değeri olmadığından proje uygulama süresince iç ve dış çevrede bir değişiklik gözlenmemiştir.</p> <p>2. PG4.1.1 için yatırım programında yeterli ödenek olmadığından hedeflenen değere ulaşılamamıştır. Soyut ve somut kültürel mirasın korunması ve turizme kazandırılması programının ""Somut ve Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Programı"" olarak revize edilmesi ihtiyacı doğmuştur.</p> <p>PG4.1.2 için yatırım programında yeterli ödenek olmadığından hedeflenen değere ulaşılamamıştır. Hedef ve göstergeye ilişkin güncelleme ihtiyacı bulunmamaktadır.</p> <p>PG4.1.3 için yatırım programında yeterli ödenek olmadığından hedeflenen değere ulaşılamamıştır. Gösterge ile ilgili program destek kapsamından çıkarıldığından göstergenin çıkarılması ihtiyacı doğmuştur.</p> <p>3. Performans göstergesi değerine ulaşamadığından öngörülemeyen maliyetler ortaya çıkmamıştır. Ayrıca tahmini maliyet tablosunda değişiklik ihtiyacı bulunmamaktadır.</p> <p>4. Yatırım programında desteklenecek projelere ilişkin yeterli ödeneğin ayrılması performans göstergesine ulaşma düzeyini etkilemektedir. İlgili program kapsamında Bakanlık Makamınca yeterli ödeneğin sağlanması durumunda gerçekleşme döneminde performans göstergesi değerine ulaşılabacaktır.</p>

A4	Bölgenin gelişimine katkı sağlayacak üretim ve hizmet sektörlerini geliştirmek.
H4.2	Tarım dayalı sanayi altyapısı desteklenecek ve sanayi ekosistemi güçlendirilecektir
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Bölgesel Kalkınma/Doğu Anadolu Bölgesi'nin Kalkındırılması

Amacın İlişkili Olduğu Alt Program		Bölgesel gelişmişlik farklarını azaltmak, bölgenin rekabet gücünü geliştirerek ekonomik ve sosyal yapıyı güçlendirmek ve vatandaşların refah düzeyini yükseltmek hedeflenmektedir.			
Hedefi					
H4.2 Performansı		-			
Sorumlu Birim		Beşeri, Sosyal ve Kurumsal Gelişme Koordinatörlüğü			
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (A)	İzleme Dönemindeki Yılsonu Hedeflenen Değer (B)	İzleme Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
PG4.2.1: Tarıma dayalı sanayi destekleme Programı kapsamında desteklenen proje sayısı (Adet)	100%	0	0	0	-
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
<p>1. 2024 yıl sonu gerçekleşme değeri olmadığından proje uygulama süresince iç ve dış çevrede bir değişiklik gözlenmemiştir.</p> <p>2. PG4.2.1 için yatırım programında yeterli ödenek olmadığından hedeflenen değere ulaşamamıştır. Hedef ve göstergelere ilişkin güncelleme ihtiyacı bulunmamaktadır.</p> <p>3. Performans göstergesi değerine ulaşamadığından öngörülemeyen maliyetler ortaya çıkmamıştır. Ayrıca tahmini maliyet tablosunda değişiklik ihtiyacı bulunmamaktadır.</p> <p>4. Yatırım programında desteklenecek projelere ilişkin yeterli ödeneğin ayrılması performans göstergesine ulaşma düzeyini etkilemektedir. İlgili program kapsamında Bakanlık Makamınca yeterli ödeneğin sağlanması durumunda gerçekleşme döneminde performans göstergesi değerine ulaşılacaktır.</p>					

A5	Bölgesel kalkınma dinamiklerini harekete geçirecek beşerî ve sosyal kapasiteyi geliştirmek.				
H5.1	İstihdam ve mesleki eğitim imkânları artırılacak, dezavantajlı grupların toplumsal hayata katılımları desteklenecektir				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Bölgesel Kalkınma/Doğu Anadolu Bölgesi'nin Kalkındırılması				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Bölgesel gelişmişlik farklarını azaltmak, bölgenin rekabet gücünü geliştirerek ekonomik ve sosyal yapıyı güçlendirmek ve vatandaşların refah düzeyini yükseltmek hedeflenmektedir.				
H5.1 Performansı	-				
Sorumlu Birim	Beşeri, Sosyal ve Kurumsal Gelişme Koordinatörlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (A)	İzleme Dönemindeki Yılsonu Hedeflenen Değer (B)	İzleme Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
PG5.1.1: Dezavantajlı gruplara yönelik sosyal içerme ve uyum programı kapsamında desteklenen proje sayısı (Adet)	40%	0	0	0	-
PG5.1.2: Dezavantajlı gruplara sağlanan iş	20%	0	0	0	-

imkânları ile istihdam edilen kişi sayısı (Kişi)					
PG5.1.3: Dezavantajlı gruplara yönelik mesleki eğitim programlarına katılan bireylerin toplam sayısı (Kişi)	20%	0	0	0	-
PG5.1.4: Düzenlenen mesleki eğitim programlarının sayısı (Adet)	20%	0	0	0	-
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
<p>1. 2024 yılsonu gerçekleşme değeri olmadığından proje uygulama süresince iç ve dış çevrede bir değişiklik gözlenmemiştir.</p> <p>2. PG5.1.1 için yatırım programında yeterli ödenek olmadığından hedeflenen değere ulaşılamamıştır. Hedef ve göstergeye ilişkin güncelleme ihtiyacı bulunmamaktadır.</p> <p>.PG5.1.2 için yatırım programında yeterli ödenek olmadığından hedeflenen değere ulaşılamamıştır. Hedef ve göstergeye ilişkin güncelleme ihtiyacı bulunmamaktadır.PG5.1.3 için yatırım programında yeterli ödenek olmadığından hedeflenen değere ulaşılamamıştır. Hedef ve göstergeye ilişkin güncelleme ihtiyacı bulunmamaktadır.</p> <p>PG5.1.4 için yatırım programında yeterli ödenek olmadığından hedeflenen değere ulaşılamamıştır. Hedef ve göstergeye ilişkin güncelleme ihtiyacı bulunmamaktadır.</p> <p>3. Performans göstergesi değerine ulaşamadığından öngörülemeyen maliyetler ortaya çıkmamıştır. Ayrıca tahmini maliyet tablosunda değişiklik ihtiyacı bulunmamaktadır.</p>					

4. Yatırım programında desteklenecek projelere ilişkin yeterli ödeneğin ayrılması performans göstergesine ulaşma düzeyini etkilemektedir. İlgili program kapsamında Bakanlık Makamınca yeterli ödeneğin sağlanması durumunda gerçekleştirilen dönemde performans göstergesi değerine ulaşılacaktır.

A5	Bölgesel kalkınma dinamiklerini harekete geçirecek beşerî ve kurumsal kapasiteyi geliştirmek.				
H5.2	Sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif faaliyetlerin altyapısının ve ekosisteminin geliştirilmesi desteklenecektir.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Bölgesel Kalkınma/Doğu Anadolu Bölgesi'nin Kalkındırılması				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Bölgesel gelişmişlik farklarını azaltmak, bölgenin rekabet gücünü geliştirerek ekonomik ve sosyal yapıyı güçlendirmek ve vatandaşların refah düzeyini yükseltmek hedeflenmektedir.				
H5.2 Performansı	-				
Sorumlu Birim	Beşeri, Sosyal ve Kurumsal Gelişme Koordinatörlüğü				
Performans Göstergesi	Hedef Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (A)	İzleme Dönemindeki Yılsonu Hedeflenen Değer (B)	İzleme Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
PG5.2.1: Onarımı yapılan okul sayısı (Adet)	20%	95	120	118	92%
PG5.2.2: Oluşturulan atölye sayısı (Adet)	20%	221	260	258	95%
PG5.2.3: Oluşturulan kütüphane sayısı (Adet)	20%	266	270	272	150%

PG5.2.4: Spor alanlarından yararlanacak kişi sayısı (Kişi)	20%	0	0	0	0%
PG5.2.5: Yeni yapılan veya onarılan spor alanı sayısı (Adet)	20%	0	0	0	0%
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
<p>1. Bölgedeki kültür ve sanat etkinliklerinin yaygınlaştırılma çalışmaları ile 12. Kalkınma Planı'nda yer alan kültür ve sanat sektöründeki amaçlara dolaylı ve doğrudan katkı sağlanmıştır. Bölgede okuma kültürünün oturtulması ve yaygınlaştırılması için kurulan kütüphaneler ve tasarım ve beceri atölyeleri sayesinde hem tespit edilen ihtiyaçlar karşılanmış olup hem de kalkınma planında yer alan "Nitelikli İnsan, Güçlü Aile, Sağlıklı Toplum" sektöründeki amaçlara dolaylı ve doğrudan katkı sağlanmıştır.</p> <p>2. PG5.2.1 için yatırım programında yeterli ödenek olmadığından performans göstergesi değerine ulaşamamıştır. Ancak hedef ve göstergeye ilişkin güncelleme ihtiyacı bulunmamaktadır.</p> <p>PG5.2.2 için döviz kurlarında yaşanan dalgalanmaların etkisi ile özellikle ithal malzeme maliyetlerinde artışların meydana gelmesiyle ihale süreçlerinin buna bağlı olarak proje iş takviminin gecikmesi nedeniyle hedeflenen değere ulaşamamıştır. Hedef ve göstergeye ilişkin güncelleme ihtiyacı bulunmamaktadır.</p> <p>PG5.2.3 için performans göstergesi değerine ulaşılmış ve tespit edilen ihtiyaçlar büyük ölçüde karşılanmıştır. Döviz kurlarında yaşanan dalgalanmalara rağmen maliyetlerde herhangi bir değişiklik yapılmamıştır. Hedef ve göstergeye ilişkin güncelleme ihtiyacı bulunmamaktadır.</p> <p>PG5.2.4 için yatırım programında yeterli ödenek olmadığından hedeflenen değere ulaşamamıştır. Gösterge ile ilgili yeterli ödenek ayrılmadığından destek göstergenin çıkarılması ihtiyacı doğmuştur.</p> <p>PG5.2.5 için yatırım programında yeterli ödenek olmadığından hedeflenen değere ulaşamamıştır. Gösterge ile ilgili yeterli ödenek ayrılmadığından destek göstergenin çıkarılması ihtiyacı doğmuştur.</p> <p>3. Performans gösterge değerlerine ulaşırken öngörülemeyen maliyetler ortaya çıkmamış olup tahmini maliyet tablosunda herhangi bir değişiklik ihtiyacı bulunmamaktadır.</p>					

4. Yatırım programında desteklenecek projelere ilişkin yeterli ödeneğin ayrılmaması performans göstergesine ulaşma düzeyini etkilemektedir. İlgili program kapsamında Bakanlık Makamınca yeterli ödeneğin sağlanması durumunda gerçekleşme döneminde performans göstergesi değerine ulaşılacaktır.

4. Performans Bilgi Sisteminin Değerlendirilmesi

Ulaşılmak istenen amaçlar doğrultusunda belirlenen hedef ve göstergeler ile bunlara ilişkin verilerden oluşan performans bilgisinin, maliyet bilgisini de kapsayacak şekilde toplanması, işlenmesi ve kullanılması amacıyla oluşturulan sistemdir. Bütçeleme ve yönetim süreçlerinde öngörülen hedef ve gösterge verilerinin belirlenmesi, toplanması, raporlanmasında kullanılan yöntemlere yer verilmektedir.

Gösterge Verilerinin Belirlenmesi: Performans göstergeleri, belirlenen hedeflere ne ölçüde ulaşıldığının ortaya konulmasında kullanılır. Performans göstergeleri, ölçülebilirliğin sağlanması için miktar ve zaman boyutunu içerecek şekilde ifade edilir. Bu çerçevede performans göstergeleri girdi, çıktı, sonuç, kalite ve verimlilik göstergeleri olarak sınıflandırılır.

Performans Göstergesi Değeri Belirlenirken Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar

- Gösterge, önceki dönem stratejik planlarında kullanılan ve yeni planda da kullanılacak bir gösterge ise gösterge değerine ilişkin geçmiş eğilim dikkate alınır.
- Gösterge değerleri kümülatif (birikimli) bir biçimde belirlenir.
- Göstergelerin başlangıç değeri, göstergenin niteliğine ve mevcut veriye göre o yıla kadar elde edilen kümülatif değer olabileceği gibi sadece başlangıç yılına ait değer de olabilir.
- Göstergelerin başlangıç değeri mevcut değil ya da bilinmiyorsa öncelikle ölçüm için bir yöntem geliştirilerek mevcut durum tahmin edilir. Göstergeye ilişkin mevcut durum verisine plan dönemi içerisinde ulaşıldığı durumlarda hedef değerlere dair güncelleme ihtiyacı olup olmadığı gözden geçirilir.
- Verisi olmayan performans göstergeleri için idare kendi veri bankasını oluşturur.
- Performans göstergeleri için verinin nasıl temin edileceği belirlenir. Veri kaynağı mevcut operasyonel sistemler olabileceği gibi anketler, odak grup çalışmaları, mülakatlar ve gözlemler aracılığıyla temin edilecek yeni kaynaklar da olabilir.

Gösterge verilerinin toplanması: Program bütçe sistemine veriler; aylık ve üç aylık olarak girilebilmektedir. İdaremiz üç aylık olarak veri girişlerini verinin elde edilme dönemini izleyen çeyrek dilimin sonunda; son üç aya ilişkin veri girişlerini de izleyen yılın ocak ayı sonuna kadar girebilmektedir.

Tablo 22: Performans Bilgi Sisteminin Değerlendirilmesi Dönem Tablosu

Veri İzleme Sıklığı	Verinin Elde Edildiği Dönem	Sistemin Veri Girişine Kapatılacağı Tarih
3 AYLIK	Ocak-Mart	Haziran ayı sonu
	Nisan-Haziran	Eylül ayı sonu
	Temmuz-Eylül	Aralık ayı sonu
	Ekim-Aralık	Ocak ayı sonu

Gösterge verilerinin raporlanması: Gerçekleşme oranı ilgili gösterge ile neyin ölçülmek istendiği değerlendirilerek hesaplanmaktadır. Göstergeler, ulaşılmak istenen çıktı ve sonuçlara göre ifade edilerek olumlu veya olumsuz değerlendirilebilecek veriler sunabilir. Gerçekleşme oranı söz konusu göstergenin hedeflenen değerinde meydana gelen artış ya da azalışın ortaya çıkardığı sonuç ile değişiklik göstermektedir.

İdareміz tarafından program bütçe sistemine giriş yapılan gerçekleşme oranına göre, göstergeye ilişkin gerçekleşme durumu sistem tarafından aşağıda yer alan tabloda gösterildiği şekilde otomatik olarak üretilerek raporlanmaktadır.

Tablo 23: Performans Bilgi Sisteminin Değerlendirilmesi Gerçekleşme Durum Tablosu

Gerçekleşme Oran (%)	Gerçekleşme Durumu
100 üzeri	Hedeflenen Değer Aşıldı
100	Hedeflenen Değere Ulaşıldı
100 ile 80 arası	Hedeflenen Değere Kısmen Ulaşıldı
80 altı	Hedeflenen Değere Ulaşılamadı

IV. KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Bu bölümde, orta ve uzun vadeli amaç ve hedeflere ulaşılabilmesi sürecinde teşkilat yapısı, kurumsal kapasite, insan kaynakları, teknoloji ve bilişim altyapısı gibi unsurlar açısından durum analizi yapılarak Başkanlığın üstün ve gelişime açık yönlerine yer verilmiştir.

A. Üstünlükler

- Kurum personelinin genç, dinamik ve değişime açık olması.
- Farklı meslek gruplarına sahip personel yapısının olması.
- Eylem Planı kapsamındaki kamu yatırımlarının etkili ve verimli bir şekilde yürütülmesi için kurumlar ve paydaşlar arası koordinasyonu sağlaması.
- Kurumlarla iyi diyalog içinde bölge sorunlarına katılımcı bakış açısıyla çözüm üretmesi.

- DAP Eylem Planı'nın uygulamaya konularak bölgenin sosyo-ekonomik kalkınmasını sağlamaya odaklanmış olması.
- DAP kapsamında bulunan illerin önceliklerinin tespit edilerek illere özgü projelere mali ve teknik destek verilmesi.
- Sürdürülebilir ve çarpan etkisi olan projelerin öncelikli olarak desteklenmesi.
- Taşra teşkilatı ile merkezi idareler arasında köprü vazifesi üstlenmesi.

B. Zayıflıklar

- Başka kurum ve kuruluşlarla yetki çatışması bulunması.
- Süreli bir kuruluş olması.
- Personelin özlük haklarının yetersiz olması ve buna bağlı olarak personel arasında ücret dengesizliği.
- Kurumsallaşmanın geliştirilebilir olması.
- Ücret olanaklarındaki sınırlılıklar ve dengesizlikler nedeniyle nitelikli uzman personelin kurumda tutulamaması.

C. Değerlendirme

DAP Bölge Kalkınma İdaresi, Bölgenin potansiyelinin değerlendirilip rekabet gücünün artırılarak ulusal büyümeye ve kalkınmaya katkısının azami seviyeye çıkarılması amacıyla önümüzdeki süreçte DAP Bölgesinde ekonomik, kültürel ve sosyal yönüyle topyekûn bir kalkınmayı hedeflemektedir. Bu kapsamda İdare, sorumlu olduğu projelerle ilgili olarak ülkedeki ve DAP Bölgesi'ndeki değişen, gelişen şartları ve kalkınma prensiplerini dikkate alarak faaliyet kapsamı alanında bulunan 15 ilde (Ağrı, Ardahan, Bingöl, Bitlis, Elazığ, Erzincan, Erzurum, Hakkâri, Iğdır, Kars, Malatya, Muş, Tunceli, Sivas, Van) kalkınma projeleri hazırlamakta ve uygulamaktadır.

Bu kapsamda, DAP Bölge Kalkınma İdaresi sorumlu olduğu Bölgede tarımsal sulama, hayvan pazarları ve kesimhaneler, bitkisel üretimde çeşitlilik ve verimliliğin artırılması, meyveciliğin geliştirilmesi, yenilenebilir enerji kaynaklarının etkin kullanımı, okuma kültürünün geliştirilmesi, Bölgenin tarihi kent merkezlerinin kimliğine uygun bir şekilde yenilenmesi ve dünya kültürel mirasına kazandırılması gibi önemli alanlarda hayata dokunan ve değer katan 94 projeyi 2024 yılında başarıyla hayata geçirmiştir.

DAP Bölge Kalkınma İdaresi'nin yürüttüğü proje ve faaliyetlere ilişkin şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkelerinin bir gereği olarak, 2024 yılı faaliyet raporunda ayrıntılı bir şekilde sunulan

çalışmalara tahsis edilen ödeneklerin yüzde 85'inin harcandığı görölmektedir. Bu doğrultuda, Doğu Anadolu Bölgesi'nin yerel dinamiklerini harekete geçirerek bölgenin kalkınmasını hızlandıracak yatırımlara devam edilecektir.

V. ÖNERİ VE TEDBİRLER

Başkanlık, DAP Bölgesini yaşamın her alanında verimliliği ve kaliteyi yakalamış, değerlerini koruyan ve tercih edilen bir bölge konumuna getirme vizyonu ile merkezi ve yerel düzeyde koordinasyon rolünü üstlenen, haiz olduğu teknik ve mali yetkinliği kullanarak daha etkin ve etkili yatırımların hayata geçirilmesini sağlayan lider bir kuruluş olmayı hedeflemektedir.

Bu kapsamda;

- Doğu Anadolu Bölgesi'nin en önemli ekonomik sektörünü tarım oluşturmaktadır. Bu çerçevede, hayvancılık sektöründe girdi maliyetlerinin azaltılması ve üretilen ürünlerin pazarlanabilirliğinin artırılması son derece önemlidir.
- Bölge hayvancılığında önemli girdi sağlayan zengin mera alanlarının iyileştirilmesi, buralardan faydalanan hayvan ve insan refahına yönelik tedbirlerin alınması dolayısıyla meraların verim ve kalitesinin yükseltilmesi gerekmektedir. Bunun yanında bitkisel üretimde yem bitkisi, sebzeçilik ve meyveciliğe destek verilerek katma değerleri yüksek ürünlerin elde edilmesi bölge ekonomisinin gelişmesine katkı sunacaktır.
- Bitkisel üretimde verimliliği, kaliteyi ve ürün çeşitliliğini artırmak açısından da sulamaya açılacak alan miktarının hızla artması için sulama şebekelerinin yenilenmesi ve inşası önem taşımaktadır.
- Bölge kaynaklarının etkili bir şekilde kullanılması ve Bölgenin beşeri, ekonomik, kültürel kaynaklarının Bölgenin gelişmesine katkı sağlayacak şekilde değerlendirilmesi ve Bölge potansiyelinin harekete geçirilmesi amacıyla araştırma, etüt ve fizibilite faaliyetlerinin yürütülmesi önem arz etmektedir.
- Kurumsal kapasitenin geliştirilmesi için gerekli olan nitelikli ve yeterli personel istihdamı, personelin özlük haklarının iyileştirilmesi gibi diğer önemli adımların da atılması, hizmetlerin etkililiği ve verimliliğinin yükseltilmesi açısından önem taşımaktadır.

EK-1 ÜST YÖNETİCİNİN İÇ KONTROL GÜVENCE BEYANI

Üst yönetici olarak görev ve yetkilerim çerçevesinde Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının bütçesinin; kalkınma planına, yıllık programa, stratejik plan ve performans programı ile hizmet gereklerine uygun olarak hazırlandığını ve uygulandığını, amaç ve hedeflerin gerçekleştirilmesi ve ilgili mevzuatla düzenlenen görev ve hizmetlerin yerine getirilmesi için bütçe ile tahsis edilmiş kaynakların, planlanmış amaçlar doğrultusunda ve iyi malî yönetim ilkelerine uygun olarak kullanıldığını beyan ederim.

Bu çerçevede iç kontrol sisteminin; idarenin gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerinin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yönetilmesine, kanunlara ve diğer düzenlemelere uygun olarak faaliyet göstermesine, her türlü malî karar ve işlemlerde usulsüzlük ve yolsuzluğun önlenmesine, karar oluşturmak ve izlemek için düzenli, zamanında ve güvenilir rapor ve bilgi edinilmesine, varlıkların kötüye kullanılmasının ve israfının önlenmesine ve kayıplara karşı korunmasına ilişkin yeterli ve makul güvenceyi sağladığını bildiririm.

Bu güvence, üst yönetici olarak sahip olduğum bilgi ve değerlendirmelere, yönetim bilgi sistemlerine, iç kontrol sistemi değerlendirme raporlarına, izleme ve değerlendirme raporlarına, harcama yetkilileri ile malî hizmetler birim yöneticisi tarafından sunulan güvence beyanlarına ve denetim raporlarına dayanmaktadır.

Bu raporda yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu beyan ederim.

(Erzurum-^{12.02}.../2025)

Prof. Dr. Osman DEMİRDÖĞEN

DAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanı

EK-2 MALİ HİZMETLER BİRİM YÖNETİCİSİNİN BEYANI

Yönetim Hizmetleri Koordinatörü olarak yetkim dâhilinde;

İç kontrol sisteminin Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığında oluşturulması, uygulanması ve geliştirilmesi çalışmalarında gerekli koordinasyonun sağlandığını, eğitim ve rehberlik hizmeti verildiğini, faaliyetlerin malî yönetim ve kontrol mevzuatı ve diğer mevzuata uygun olarak yürütüldüğünü, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını temin etmek üzere iç kontrol süreçlerinin işletildiğini, uygulama sonuçlarının izlendiğini ve gerekli tedbirlerin alınması için düşünce ve önerilerimin zamanında üst yöneticiye raporlandığını beyan ederim.

Malî kanunlarla ilgili diğer mevzuatın uygulanması konusunda üst yöneticiye ve harcama yetkililerine gerekli bilgileri sağladığımı ve danışmanlık faaliyetinde bulunduğumu bildiririm.

Bu Raporun "III/A- Malî Bilgiler" bölümünde yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu teyit ederim. (Erzurum/2025)

Selami POLAT

Yönetim Hizmetleri Koordinatörü